

Hogeschool Utrecht

B Pedagogiek

B Social Work

B Sociaal Juridische Dienstverlening

Beperkte opleidingsbeoordeling

Flexibele deeltijdopleidingen

Samenvatting

In april 2021 zijn de flexibele deeltijdopleidingen Pedagogiek, Social Work en Sociaal Juridische Dienstverlening van Hogeschool Utrecht bezocht door een visitatiepanel van NQA. Deze deeltijdopleidingen uit het sociale domein nemen deel aan het Experiment Leeruitkomsten. Het experiment is door de eigen dynamiek van elke opleiding verschillend ingevuld. De opleidingen hebben wel de uitgangspunten gehanteerd van Hogeschool Utrecht voor het inrichten van flexibel deeltijdonderwijs. In de afgelopen jaren hebben de flexibele deeltijdopleidingen waardevolle ervaringen opgedaan en zijn ze in een fase terechtgekomen waarin ze veel van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen ondersteunen in het verder flexibiliseren van het deeltijdonderwijs.

Deeltijdopleiding Pedagogiek

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als **positief onder voorwaarden**. De beoogde leerresultaten voldoen aan de basiskwaliteit en de opleiding voegt aan de landelijk afgesproken leerresultaten een waardevol ecologisch perspectief toe. De leeruitkomsten bieden veel flexibiliteit en mogelijkheden om ze leerwegonafhankelijk in te vullen. Het ecologische perspectief kan in de leeruitkomsten specifiek worden benoemd zodat de herkenbaarheid van dit perspectief beter wordt. In de onderwijsleeromgeving is dit ecologische perspectief wel herkenbaar. De onderwijsleeromgeving voldoet aan de basiskwaliteit en bestaat uit een leerlandschap waarin heterogene leerteams de kern van het leren en ontwikkelen zijn. Het leerlandschap biedt veel flexibiliteit en nodigt studenten uit tot individuele leertrajecten die goed aansluiten op de persoonlijke behoeftes en omstandigheden. De studenten leren veel in de beroepspraktijk. De ervaringen, beoordelingen en feedback van de beroepspraktijk kunnen nog meer ingezet worden bij de ontwikkeling tot hbo-pedagoog.

De toetsing bij deze deeltijdopleiding is ingericht volgens de richtlijnen van het experiment. Ze leidt tot continue feedback en stelt de studenten in staat zich te ontwikkelen tot hbo-pedagoog. De toetsing voldoet ten dele omdat de relatie tussen de getoetste pedagogische vermogens en het aantonen van leeruitkomsten niet duidelijk genoeg is. Het is daardoor onvoldoende duidelijk of de leeruitkomsten afdoende worden beoordeeld. De beoordeelde studentwerken laten zien dat het leerlandschap het leerproces goed ondersteunt. Studenten zijn duidelijk eigenaar van hun persoonlijke leertraject en tonen aan veel te leren en zich te kunnen ontwikkelen tot hbo-pedagoog. Het panel is er daarom wel van overtuigd dat de beoogde leerresultaten op korte termijn als de eerste studenten de opleiding afronden zullen worden gerealiseerd en de hbo-pedagogen in een ecologisch perspectief een waardevolle bijdrage zullen leveren aan de beroepspraktijk.

Deeltijdopleiding Social Work

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als **positief**. Het Experiment Leeruitkomsten valt samen met de ontwikkeling van de nieuwe brede opleiding Social Work waarin drie voormalige opleidingen zijn samengegaan. De opleiding Social Work werkt met beroepstaken die zijn uitgewerkt in leeruitkomsten aan de hand van bekwaamheden. Deze uitwerking is goed voor het beschrijven van de leeruitkomsten maar kan leiden tot ingewikkelde en algemene beoordelingen. Beoordelingsindicatoren die specifiek gelden voor leeruitkomsten kunnen het

beoordelen eenvoudiger en specifiek maken. De leeromgeving is specifiek ingericht vanuit de kernwaarden van sociaal werk. In werkplaatsen die twee keer per jaar worden aangeboden komen studenten bijeen en werken ze aan vraagstukken uit de beroepspraktijk. De leeromgeving is flexibel en biedt voldoende mogelijkheden voor persoonlijke leertrajecten. Na een breed basis programma maken de studenten een keuze uit de profielen Jeugd, Zorg of Welzijn & Samenleving. Aan deze profielen kunnen studenten een creatief-cultureel accent of een forensisch accent toevoegen. Het programma is goed doordacht en gedetailleerd uitgewerkt. Het zou waardevol zijn als er ruimte kan worden vrijgemaakt voor een dialoog over actuele sociale ontwikkelingen in de maatschappij.

De toetsing voldoet aan de basiskwaliteit en is voldoende uitgewerkt. Leerwegaafhankelijke toetsing en beoordeling is mogelijk. Het valideren van leeruitkomsten is voor een beperkte groep studenten relevant en komt neer op begeleide assessment procedures. De docenten en examinatoren worden goed ondersteund en begeleid bij het ontwikkelen en uitvoeren van de toetsing. De kwaliteit van de toetsing wordt goed geborgd. Het eindniveau van de opleiding komt tot uiting in de innovatiekringen. Deze afronding past bij de ambitie van de opleiding voor Sterk Sociaal Werk. De opleiding is gezien het grote aantal studenten, docenten en het actieve kenniscentrum voor sociale innovatie in staat om deze ambitie waar te maken.

Deeltijdopleiding Sociaal Juridische Dienstverlening

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als **positief**. De beoogde leerresultaten sluiten duidelijk aan op de landelijke competenties waaraan de opleiding de competenties Kritisch denken en handelen en Rapporteren heeft toegevoegd. Het programma is thematisch ingericht en bestaat uit integrale cursussen waarbij de sociale beroepsvaardigheden worden geïntegreerd met de juridische competenties. De geïntegreerde benadering is waardevol voor het beroepenveld en komt goed tot uiting in de onderwijsleeromgeving. De opleiding deelt bepaalde onderdelen met de HBO-Rechten opleiding en hanteert een duidelijke competentiegerichte insteek. De leeruitkomsten worden aanvullend gebruikt om de competenties te beschrijven. Ze kunnen een meer leidende functie krijgen in het programma, zodat de flexibiliteit van het curriculum verder kan toenemen en nog beter aan kan sluiten op de persoonlijke omstandigheden van de deeltijdstudent.

De toetsing is duidelijk uitgewerkt en wordt goed uitgevoerd. De studenten zijn tevreden over de toetsing. Ze worden tijdig geïnformeerd over de toetsing en de beoordelingsprocedures. Het is typerend voor het programma dat in de hoofdfase bij elke cursus minimaal één competentie wordt getoetst op het niveau startbekwaam. Dit vraagt wel om een zorgvuldige administratie en een gedegen beoordelingsprocedure. Uiteindelijk worden een aantal competenties nogmaals bij het afstuderen beoordeeld. Het afstuderen is voor de deeltijdopleiding en de voltijdopleiding gelijk, zodat hetzelfde eindniveau bij beide opleidingsvarianten is geborgd. Gezien de integrale thematische benadering van de deeltijdopleiding verwacht het panel dat afgestudeerden goed zullen functioneren in de beroepspraktijk.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Flexibilisering bij de HU en in het sociale domein	9
Schets van de opleiding Pedagogiek	11
Basisgegevens opleiding	11
Beoordeling NVAO-standaarden deeltijdopleiding Pedagogiek	13
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	14
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	17
Standaard 3 Toetsing	21
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	24
Eindoordeel over de opleiding	26
Aanbevelingen	27
Schets van de opleiding Social Work	28
Basisgegevens opleiding	28
Beoordeling NVAO-standaarden Social Work	29
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	30
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	32
Standaard 3 Toetsing	37
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	39
Eindoordeel over de opleiding	41
Aanbevelingen	42
Schets van de opleiding Sociale Juridische Dienstverlening	43
Basisgegevens opleiding	43
Beoordeling NVAO-standaarden Sociaal Juridische Dienstverlening	45
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	46
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	48
Standaard 3 Toetsing	52
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	54
Eindoordeel over de opleiding	56
Aanbevelingen	57

Bijlagen		58
1.	Bezoekprogramma	58
2.	Bestudeerde documenten	60

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van drie deeltijdbacheloropleidingen uit het Sociale Domein van Hogeschool Utrecht die deelnemen aan het Experiment Leeruitkomsten. Het betreft de deeltijdbacheloropleidingen Pedagogiek, Social Work en Sociaal Juridische Dienstverlening.

Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool Utrecht en in overleg met de opleidingen. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleidingen. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018), het NVAO-protocol *Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten* (2019) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2020 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie vond plaats op 8 en 9 april 2021. Het visitatiepanel bestond uit:

De heer prof. dr. mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden (voorzitter, domeindeskundige),

Mevrouw mr. drs. M.A.M. Garnier (domeindeskundige),

De heer drs. ing. A.H. Oosterloo (domeindeskundige),

De heer drs. A.J. Visser (domeindeskundige),

Mevrouw R.V.M. Magendans (student-lid).

De heer ir. A.B.C. Hoitink, auditor van NQA, trad op als auditor van het panel.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de beoordeling van de opleidingen is een zelfevaluatie van het cluster sociaal en per opleiding een zelfevaluatie met bijlagen aangeboden. Het panel heeft van elke opleiding onderwijsproducten van vier studenten beoordeeld om een indruk te krijgen van de gerealiseerde leerresultaten. Een overzicht van deze onderwijsproducten is in bijlage twee te vinden.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. In dit overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA, het NVAO-kader en het NVAO-protocol beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten. Tijdens het vooroverleg van het panel zijn voorlopige bevindingen besproken. Tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend binnen het panel gedeeld.

Door de geldende coronamatregelen, was het voor het panel niet mogelijk om de opleidingen fysiek te bezoeken. De gesprekken zijn tijdens de visitatie digitaal gevoerd tijdens de visitatie. Het panel heeft gesproken met diverse stakeholders, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld. De opleidingen hebben aanvullende documentatie digitaal beschikbaar gesteld en het panel toegang gegeven tot de digitale leeromgevingen. Het panel heeft tijdens de visitatie per opleiding de verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en een voorlopig oordeel met argumentatie. Vervolgens heeft de voorzitter aan elke opleiding in een mondelinge terugkoppeling het eindoordeel en belangrijke

bevindingen meegedeeld. Medewerkers en studenten van de opleidingen zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten het bezoekprogramma om (inloopspreekuur). Eén student van de bacheloropleiding Sociaal Juridische Dienstverlening heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Het panel heeft met deze student apart een gesprek gevoerd en de bevindingen meegenomen in de gesprekken met de opleiding.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapport opgesteld, dat is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleidingen. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleidingen en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleidingen in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

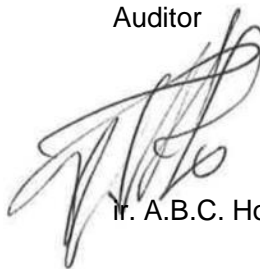
Utrecht, 13 juli 2021

Panelvoorzitter

prof. dr. mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden

Auditor

ir. A.B.C. Hoitink

Flexibilisering bij de HU en in het sociale domein

Flexibilisering bij de HU

Alle opleidingen van Hogeschool Utrecht ontwerpen hun onderwijs aan de hand van de ontwerpdimensies van de HU-onderwijsvisie 'Onze wereld van morgen' (Hogeschool Utrecht, 2015). Deze visie bevat vijf uitgangspunten:

- 1) leven lang leren
- 2) onderwijs in co-creatie met beroepspraktijk
- 3) onderwijs gebaseerd op praktijkgericht onderzoek
- 4) gepersonaliseerd leren en
- 5) didactiek gericht op de startende en ervaren beroepsprofessional.

Vanuit deze ontwerpprincipes is een HU-visie op flexibel onderwijs ontwikkeld. Vanuit de visie op een leven lang leren ziet de HU het leren als een persoonlijk en continu proces en vindt het zijn taak om studenten daarbij te ondersteunen. Daarvoor moet in de visie van de HU het onderwijs-, begeleidings- en toetsaanbod aansluiten bij de behoefte en de mogelijkheden van (werkende) studenten. De hogeschool zet daarom in op gepersonaliseerd leren. Daarbij staat vast wat studenten aan het einde van de opleiding moeten bereiken, maar de weg daarnaar toe bepalen de studenten zelf.

Voor de inrichting van flexibele deeltijdopleidingen zijn HU-brede uitgangspunten geformuleerd die de opleidingen hebben gebruikt bij het ontwikkelen van de flexibele deeltijdopleidingen. De opleidingen hebben de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De leeruitkomsten vormen samenhangende eenheden van 15 of 30 EC en zijn opgebouwd rond herkenbare taakgebieden uit de beroepspraktijk.
- De leerweg om leeruitkomsten aan te tonen is vrij; bij een leerwegaafhankelijke toetsing construeert de opleiding de toets en bij een leerwegaafhankelijk bewijs verzamelt de student het bewijsmateriaal voor de toetsing.
- Er zijn minimaal vier toetsgelegenheden per jaar, waarvan studenten er twee mogen gebruiken, of ze mogen de toets op een zelfgekozen moment inleveren.
- De sturing op studielast wordt losgelaten, zodat een persoonlijk op maat leertraject mogelijk is.
- Om te komen tot een persoonlijk leertraject is er een instroom- en intakeprocedure.
- Er is een onderwijsovereenkomst waarin een gepersonaliseerde leerroute is vastgelegd.
- Een evaluatie van de leerroute vindt minimaal een keer per jaar plaats en de onderwijsovereenkomst wordt eventueel bijgesteld.
- De studenten kunnen twee keer per jaar instromen in een deeltijdopleiding.
- De opleidingen richten blended learning in zodat studenten face-to-face, leren op de werkplek, zelfstudie, leerteamlernen en online leren kunnen combineren.
- Het leren is gebaseerd op vraagstukken uit beroepspraktijk met authentieke beroepsproducten.
- Het leerteam is voor studenten de thuisbasis voor het leren.
- De opleidingen streven ernaar dat elke docent BKE-gecertificeerd is; volgens het HU-beleid dient dit uiterlijk eind 2022 het geval te zijn.

Flexibilisering in het sociale domein

In het kader van het Experiment Leeruitkomsten is de accreditatie van de deeltijdopleidingen Pedagogiek, Social Work en Sociale Juridische Dienstverlening geclusterd. Binnen de hogeschool maakten deze drie opleidingen in het verleden deel uit van de Faculteit Maatschappij en Recht. Sinds 1 februari 2017 zijn de faculteiten opgeheven en heeft de HU een organisatiestructuur waarbij instituten, diensten en kenniscentra de centrale organisatie-eenheden zijn. De opleidingen zijn sindsdien ondergebracht bij verschillende instituten. De directeuren van deze instituten zijn met elkaar in verbinding gebleven en overleggen iedere drie weken met elkaar. Daarnaast zijn de instituten waartoe de opleidingen behoren met elkaar verbonden door het Kenniscentrum Sociale Innovatie (KSI). In de negen lectoraten van dit kenniscentrum werken docenten, studenten en alumni van de drie opleidingen samen.

De opleidingen hebben ook inhoudelijk vele raakvlakken. De opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening (SJD) komt voort uit de opleiding Maatschappelijk Werk. De opleiding Maatschappelijk Werk is sinds 2017 opgegaan in de brede bacheloropleiding Social Work (SW). Afgestudeerden van deze opleidingen werken in het beroepenveld vaak met elkaar samen. Dat geldt ook voor de afgestudeerden van Ecologische Pedagogiek (PED). Voor de vrije profileringsruimte bieden de opleidingen minoren aan die op het snijvlak van elkaars domeinen liggen. Voorbeelden hiervan zijn de minoren Werken in het Jeugd domein, Werken in gedwongen kader, Geld en schulden en De leefbare stad. Studenten van deze opleidingen kunnen doorstromen naar dezelfde masteropleidingen, zoals de masteropleiding Pedagogiek en de masteropleiding Community Development. Voor de opleiding Pedagogiek en Social Work geldt bovendien dat ze beide het profiel Jeugd hanteren. Als aan bepaalde voorwaarden is voldaan (zie ook de opleidings specifieke delen) dan kunnen afgestudeerden zich laten registreren als jeugdprofessional bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ registratie).

Het panel heeft gemerkt dat de opleidingen elk vanuit een eigen positie het experiment zijn aangegaan en ervaringen hebben opgedaan. Het panel heeft er begrip voor dat de opleidingen het experiment op een eigen manier hebben ingevuld. De ontwikkeling van de opleiding Social Work waarbij drie bestaande opleidingen zijn samengevoegd viel samen met het Experiment Leeruitkomsten. Daarnaast werkt de deeltijdopleiding Sociale Juridische Dienstverlening nauw samen met de deeltijdopleiding HBO-Rechten. Het panel begrijpt deze keuze maar moedigt de drie opleidingen aan om elkaars ervaringen meer te delen, van elkaar te leren en mogelijk te inspireren.

Het panel adviseert de opleidingen om het NLQF-raamwerk te gaan gebruiken voor de niveaubeschrijvingen (niveau 5 en 6). Het raamwerk biedt namelijk een goede aansluiting op het groeiend aantal Ad-opleidingen die op termijn om aansluiting gaan vragen bij deze opleidingen. Het panel verwacht dat op termijn studenten met een Ad-vooropleiding willen gaan instromen en dat er dan passende leertrajecten nodig zijn.

Schets van de opleiding Pedagogiek

De deeltijdbacheloropleiding Pedagogiek behoort binnen Hogeschool Utrecht tot het Instituut voor Ecologische Pedagogiek (IEP). Bij dit instituut behoren ook de voltijdse variant van deze opleiding en de masteropleiding Pedagogiek. Het IEP leidt pedagogen op vanuit een ecologisch perspectief. Dit perspectief gaat ervan uit dat een ecologisch pedagoog de wereld beschouwt als een netwerk van verschijnselen die onderling afhankelijk en fundamenteel met elkaar verbonden zijn. Het **ecologische perspectief gaat daarbij uit van drie kernwaarden: omgaan met complexiteit, uitgaan van meerstemmigheid en handelen vanuit verbondenheid.**

Het ecologisch perspectief vraagt van studenten een kritische pedagogische houding en vraagt om aandacht voor wat er in de wereld gebeurt. De opleiding hanteert het concept Levend Leren dat aansluit op het ecologisch perspectief. Bij dit concept staan persoonsvorming en het ontwikkelen van vermogens centraal. Bepaalde elementen van het Experiment Leeruitkomsten, zoals gepersonaliseerd leren, zelfregie over het leerproces en leerwegaafhankelijke beoordelingen maken ook onderdeel uit van het concept Levend Leren. Kenmerkend voor de opleiding is het leren in heterogene leerteams. **Dit zijn teams van maximaal acht studenten uit verschillende fases van de opleiding.** In deze heterogene teams helpen studenten elkaar om in dialoog betekenis te geven aan de leermomenten en helpen ze elkaar in het ontwikkelproces tot ecologische pedagoog.

De deeltijdbacheloropleiding Pedagogiek richt zich op mensen met beroepservaring die pedagogiek op hbo-niveau willen studeren. De deeltijdopleiding kent een stabiele instroom van **25 tot 30** studenten per jaar. In het afgelopen jaar is het aantal inschrijvingen sterk toegenomen. In 2020 hebben ruim **60 studenten zich ingeschreven bij deze deeltijdopleiding.** **Op het moment van de visitatie zijn er bijna 200 studenten ingeschreven.**

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B Pedagogiek
Oriëntatie en niveau	hbo; Bachelor
Graad	Bachelor of Arts (B)
Aantal studiepunten	240
Locatie	Amersfoort
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratie nummer in CROHO	35158

Beoordeling NVAO-standaarden deeltijdopleiding Pedagogiek

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt het ecologisch perspectief waardevol voor de beoogde leerresultaten van pedagogiek. De deeltijdopleiding voegt dit perspectief toe aan het landelijk overeengekomen beroepsprofiel voor hbo-pedagogiek. De beoogde leerresultaten van de deeltijdopleiding zijn inhoudelijk relevant en sluiten aan op het hbo-bachelorniveau. De deeltijdopleiding hanteert een samenhangend en duurzaam conceptueel opleidingskader, met leeruitkomsten die voldoen aan de kwaliteitseisen van het Experiment Leeruitkomsten. De leeruitkomsten bieden studenten veel flexibiliteit en mogelijkheden voor leerwegonafhankelijke invulling. Het panel beveelt de opleiding aan om de leeruitkomsten en het ecologisch perspectief specifieker te beschrijven, zodat de leeruitkomsten beter meetbaar worden en het perspectief beter zichtbaar is.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

Het panel stelt vast dat de deeltijdopleiding het landelijke beroepsprofiel voor hbo-opleidingen pedagogiek hanteert en ondersteunt het profiel van de opleiding waarbij pedagogiek in het ecologische perspectief wordt geplaatst. Het landelijke beroepsprofiel geeft aan dat pedagogen het opgroeien en opvoeden van kinderen en jongeren ondersteunen. Het ondersteunen beslaat een breed terrein, van het verhelderen van vragen van kinderen en jongeren tot het ingrijpen bij opvoedsituaties. Pedagogen werken met kinderen, jongeren en gezinnen, maar ook met groepen kinderen op scholen, in de opvang of instellingen. Ze ondersteunen het creëren van de pedagogische omstandigheden waarin kinderen en jongeren op een zo gunstig mogelijke manier kunnen opgroeien tot volwassenen. **Het ecologisch perspectief, dat de opleiding toevoegt, beschouwt ieder mens als een onderdeel van een netwerk van relaties en beschouwt het opvoeden als een complex proces met allerlei mogelijke invloeden die met elkaar samenhangen.** Het panel is het eens met de visie van de opleiding dat naast het aanleren van kennis of vaardigheden, de vorming van een persoon in relatie tot zijn of haar leefsysteem hierbij van belang is. Het panel herkent deze visie in de wijze waarop de beoogde leerresultaten zijn geformuleerd en in de wijze waarop de opleiding is ingericht.

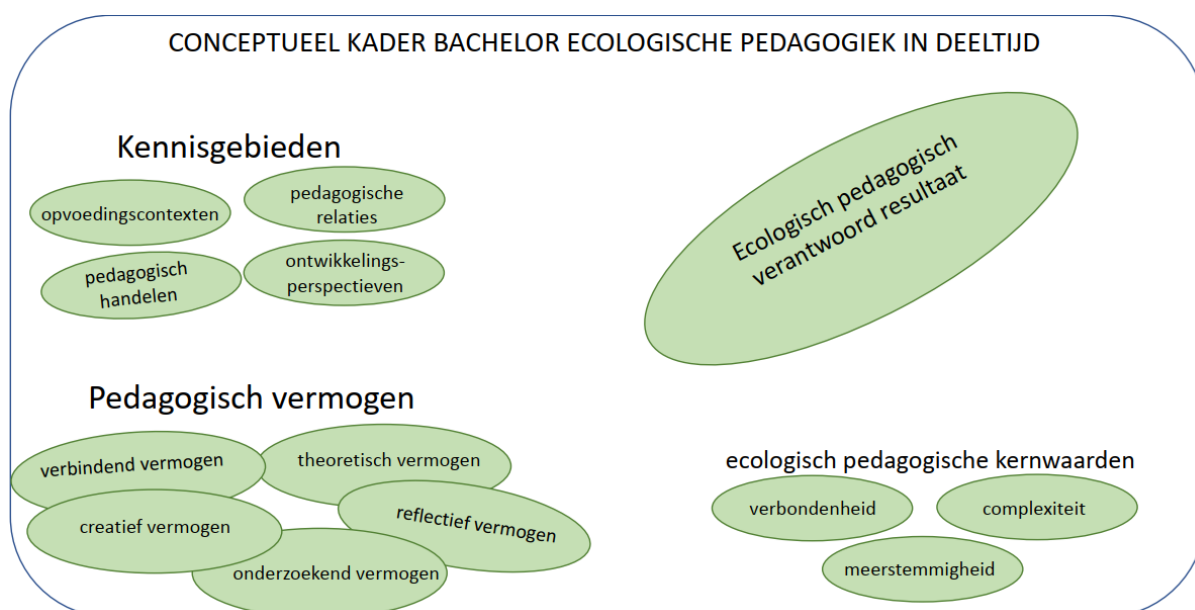
Beoogde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten van de opleiding zijn afgeleid van het Landelijke Competentieprofiel Pedagogiek dat in 2020 is vastgesteld. Dit profiel omvat in totaal 12 competenties die zijn verdeeld over de volgende drie kerntaken:

- Kerntaak 1 Opgroeien en opvoeden ondersteunen,
- Kerntaak 2 Conditie voor opgroeien en opvoeden bevorderen,
- Kerntaak 3 Professionaliteit versterken.

Bij het opstellen van het landelijke competentieprofiel is aangetoond dat deze competenties inhoudelijk relevant zijn voor het beroepsdomein van pedagogiek en dat ze aansluiten op het hbo-bachelorniveau. De competenties zijn gerelateerd aan de Dublin descriptoren en aan de vier pijlers van de hbo-standaard; theoretische kennisbasis, onderzoekend vermogen, vakmanschap en beroepsethos. Er is in het landelijk overleg ook afgesproken dat een pedagogiekopleiding de kennisbasis en de kwalificaties van sociaal werk hanteert en voldoet aan het profiel sociaal werk – jeugd. Het panel stelt vast dat de opleiding aan deze afspraak voldoet. In de studiegids wordt vermeld dat de competenties de nodig zijn voor een registratie als SKJ-professional sinds september 2018 zijn opgenomen in de hoofdfase van de opleiding. Dit betreft de competenties omgaan met vermoedens van huiselijk geweld, omgaan met seksualiteit en vermoedens van seksueel misbruik, en omgaan met jeugdigen en opvoeders in een gedwongen kader.

De opleiding heeft de beoogde leerresultaten verdeeld over vier kennisgebieden: Opvoedingscontexten, Pedagogische relaties, Pedagogisch Handelen en Ontwikkelingsperspectieven. Deze kennisgebieden vormen samen met de ecologisch pedagogische kernwaarden en de pedagogische vermogens het kader dat leidt tot ecologisch pedagogisch verantwoorde resultaten. Figuur 1 geeft het conceptuele kader van de opleiding grafisch weer.

Figuur 1: Conceptueel kader Ecologische Pedagogiek (bron zelfevaluatie bacheloropleiding Pedagogiek HU (2021))

Leeruitkomsten

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten door de opleiding zijn vertaald naar leeruitkomsten. Het panel vindt het sterk dat de leeruitkomsten breed zijn geformuleerd. Het biedt studenten flexibiliteit en vraagt van hen verantwoordelijkheid bij het aantonen van de leeruitkomsten. De leeruitkomsten hebben een logische opbouw en hangen met elkaar samen. Voor elk kennisgebied zijn leeruitkomsten op drie niveaus beschreven. Op het eerste niveau, in de propedeuse, oriënteren studenten zich op de vier kennisgebieden van ecologische pedagogiek. De fase na de propedeuse, het tweede niveau, faciliteert studenten in de kennisgebieden en aan het einde van de opleiding, op het derde niveau, bereiken studenten de professionele fase van elk kennisgebied.

Het panel concludeert dat de leeruitkomsten voldoen aan de criteria van het Experiment Leeruitkomsten. Ze zijn leerwegaafhankelijk opgesteld. De relatie met de landelijke competenties is door de opleiding op hoofdlijnen aangegeven. De leeruitkomsten zijn in samenhang opgesteld en herkenbaar voor het werkveld. De leeruitkomsten zijn zo opgesteld dat ze volgens het panel voldoende robuust en duurzaam zijn. De uitwerking van de leeruitkomsten in pedagogische vermogens vindt het panel minder voor de hand liggend. Volgens het panel maakt de uitwerking in vermogens de leeruitkomsten minder specifiek en meetbaar voor het ecologische perspectief van een bepaald kennisgebied. Het panel beveelt daarom aan om de leeruitkomsten meer te concretiseren en het ecologische perspectief meer uit te werken. Het panel verwacht dat een specifieke uitwerking het ecologische profiel van de opleiding zal versterken en de herkenbaarheid ervan zal verbeteren.

Afstemming met het beroepenveld

De opleiding stemt in voldoende mate af met het beroepenveld. Het flexibele deeltijdprogramma is voorgelegd aan de beroepenveldcommissie van de opleiding. De leeruitkomsten zijn in deze commissie besproken. Doordat de opleiding in de uitvoering van het onderwijs zelf ook uitgaat van het ecologisch perspectief ziet het panel dat de opleiding de beoogde leerresultaten voortdurend afstemt met het beroepenveld. Het panel stelt vast dat er voldoende dialoog is met het beroepenveld, de studenten, de coaches en het onderzoek. De flexibele deeltijdopleiding speelt door het concept van Levend Leren in op actualiteiten in het beroepenveld en is daardoor volgens het panel in voldoende mate toekomstbestendig.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt de heterogene leerteams, die het hart vormen van het leerlandschap waardevol en passend bij de ecologische kernwaarden van de opleiding. Het leerlandschap bestaat uit twaalf leerdomeinen, de profileringsruimte en de bachelorproef. De coaches zijn volgens het panel goed in staat om studenten te begeleiden in hun ontwikkeling tot hbo-pedagoog. Het leerlandschap biedt veel flexibiliteit. Het nodigt studenten uit tot het vormgeven van individuele leertrajecten die aansluiten op hun persoonlijk leerbehoefte en omstandigheden. Het panel merkt op dat de ervaringen over het werkplekleren via de studenten worden ingebracht bij de opleiding. Het panel moedigt de opleiding aan om **beoordelingen van werkplekbegeleiders of collega's over de studenten te verzamelen**. Het panel verwacht dat studenten dan een duidelijker beeld krijgen van waar ze staan en wat de volgende stappen zijn in de ontwikkeling tot hbo-pedagoog.

Onderbouwing

Het leerlandschap

Het panel waardeert de opzet van het leerlandschap waarin individuele leerroutes het vertrekpunt zijn voor het onderwijs. Afhankelijk van hun ontwikkelbehoefte en persoonlijke omstandigheden bepalen studenten een individuele leerroute. Het leerlandschap is daarbij verdeeld in leerdomeinen van 15 EC die met elkaar in verbinding staan. Deze opzet is zeer flexibel omdat de

leerdomeinen in elke willekeurige volgorde kunnen worden gevolgd. Binnen een leerdomein stellen studenten een individuele leerroute samen in samenwerking met hun coach en medestudenten van het leerteam. De leerroutes bestaan uit overeengekomen leeractiviteiten waarmee studenten gaan aantonen dat ze een leerdomein met de bijbehorende leeruitkomst op een bepaald niveau beheersen. De leeractiviteiten bestaan uit leren in de beroepspraktijk en wekelijksse bijeenkomsten in heterogene leerteams, workshops, trainingen en 'groepsreizen'.

De opleiding heeft de leerdomeinen opgedeeld in drie fases die overeenkomen met de niveaus van de leeruitkomsten. In de propedeuse oriënteren studenten zich op het beroep van pedagoog en op de bijbehorende kennis, rollen, taken en vaardigheden. In de hoofdfase faciliteren studenten in de kennisgebieden door te oefenen in de rollen van een pedagoog en door de kennis en vaardigheden te oefenen en te verdiepen. Op het derde professionele niveau nemen studenten verantwoordelijkheid voor hun pedagogisch handelen door deze kritisch te bevragen en te beargumenteren. Figuur 2 geeft schematisch overzicht van de leerdomeinen.

Figuur 2: Schematisch overzicht leerdomeinen (bron zelfevaluatie bacheloropleiding Pedagogiek HU (2021))

Aanvullend op de leerdomeinen maken de studenten in het leerlandschap meerdere 'groepsreizen'. Een groepsreis is een leer- en oefenomgeving voor het verkennen van de theorie, vaardigheden en houdingsaspecten die van waarde zijn voor een hbo-pedagoog. De groepsreizen zijn facultatief. De keuze hangt af van de individuele leertrajecten en van wat er aan de orde is in de leerroute van een leerdomein. Het leerlandschap biedt verschillende groepsreizen aan met thema's zoals: Vertrouwen, Verbinden of Verantwoordelijkheid.

Naast de twaalf leerdomeinen en groepsreizen bestaat het leerlandschap uit de vrije profileringsruimte en de bachelorproef met elk een omvang van 30 EC. De profileringsruimte is door studenten vrij in te vullen binnen de opleiding, het instituut of bij andere onderwijsinstellingen. Minoren die door het IEP aangeboden worden zijn onder andere: De spelende pedagoog, Professioneel werken met natuur, of de minor Flow. Bij deze minor gaat het om het creëren van optimale leer- en werkervaringen.

Na het afronden van alle leerdomeinen en de vrije profileringsruimte sluiten studenten het leerlandschap af met de bachelorproef. Deze bestaat uit twee onderdelen: 'de Pedagoog als normatieve professional' en 'Profilering ecologisch pedagoog'. Studenten kunnen ervoor kiezen om de opleiding af te ronden in een afstudeerrichting. De opleiding biedt studenten de mogelijkheid om in Eco Mediated Pedagogy of in Educatie af te studeren. Het onderwerp van de bachelorproef en 60 EC van de hoofdfase van de opleiding dienen dan aan te sluiten op de gekozen afstudeerrichting.

Inhoud

Het panel stelt vast dat voor elk leerdomein een leeruitkomst is beschreven. Per leeruitkomst wordt aangegeven welke competenties van het landelijke profiel hbo-pedagogiek profiel aan de orde zijn en zijn de kennisgebieden van de landelijke Body of Knowledge aangegeven. Op deze wijze is in het programma de inhoudelijke opbouw tot hbo-pedagoog duidelijk aangegeven. Het panel vindt het sterk dat studenten binnen een leerdomein een leerroute kunnen samenstellen die aansluit bij hun activiteiten in de beroepspraktijk en bij hun individuele omstandigheden. Het panel adviseert om **aandacht te schenken aan een krachtige praktijkleeromgeving, vooral omdat de opleiding streeft naar meer gewicht van de werkomgeving.** Het panel is van mening dat **feedback en supervisie op de werkplek dan wel op hbo-niveau moet kunnen worden gegeven.**

Intake en matching

Het panel vindt de intake en matchingprocedure voldoende zorgvuldig. De metafoor van de ontdekkingsreis, die in de voorlichting aan studenten wordt gebruikt, vindt het panel goed getroffen. Deze ontdekkingsreis gaat langs kennisgebieden en leidt naar het uiteindelijke doel; de hbo-pedagoog. Aankomende studenten krijgen uitleg over het leerlandschap, de leerdomeinen en over het leren in zelfstuderende heterogene leerteams. Als studenten aangeven dat ze zich willen inschrijven vindt er eerst een intake- en matchingsgesprek plaats. De motivatie en ontwikkelbehoefte wordt in kaart gebracht en de opleiding gaat na of deze matchen met de inhoud en opzet van de opleiding. Er zijn twee startmomenten per studiejaar. Als studenten zich inschrijven gaan ze vanaf de start deel uitmaken van een heterogeen leerteam. Dit is het hart van de opleiding en vormt de leergemeenschap waarin studenten uit verschillende fases van de opleiding zich ontwikkelen door met elkaar in gesprek te zijn, samen te leren en leerervaringen uit te wisselen.

Heterogene leerteams

Het panel ondersteunt het leren in heterogene leerteams. Het panel vindt dit concept waardevol en passend bij de ontwikkeling tot hbo-pedagoog. De leerteams bestaan uit acht à negen studenten en komen wekelijks drie uur bijeen. Deze bijeenkomsten zijn fysieke bijeenkomsten die tijdens de coronamaatregelen tijdelijk online plaatsvonden. Elk leerteam wordt daarbij begeleid door een vaste coach. In totaal zijn er circa 25 leerteams die door acht coaches worden begeleid. De studenten zien elkaar als medereizigers en zijn elkaars *critical friend* in hun ontwikkeling naar hbo-pedagoog. Iedere student werkt zijn of haar leerdomein uit en betreft daar medestudenten en de coach bij. In eerste instantie is dit een brede oriëntatie op de inhoud van elk kennisgebied. Daarna worden er ontwikkelpunten en vragen voor de beroepspraktijk geformuleerd. De student operationaliseert en adopteert onderdelen van het kennisgebied en formuleert vanaf de faciliterende fase een beroepsvraag. In het leerteam bespreekt en presenteert de student de voortgang. Hij of zij ontvangt feedback van medestudenten en geeft andersom adviezen en feedback aan medestudenten. De coach van het leerteam begeleidt het team hierbij en monitort

de voortgang van alle studenten. **Jaarlijks** vult de coach met iedere student een **onderwijsovereenkomst** in waarbij de plannen voor het komende studiejaar zijn aangegeven.

Het panel is van mening dat de opleiding meer aandacht kan schenken aan de ontwikkeling die studenten doormaken in de beroepspraktijk. Het merendeel van de studenten is werkzaam in diverse pedagogische beroepspraktijken. De opleiding stelt het werken in een pedagogische beroepscontext niet verplicht, maar streeft er wel naar dat leermomenten op de opleiding, in de beroepspraktijk en daarbuiten, met elkaar in verband worden gebracht. Vanuit het ecologisch perspectief dienen deze leermomenten in samenhang te worden bekeken. Het panel merkt op dat alleen studenten de ervaringen in de beroepspraktijk verzamelen en delen. Het panel adviseert de opleiding om ook zelf ervaringen te verzamelen en te verwerken van begeleiders en direct betrokkenen uit de beroepspraktijk. Volgens het panel zijn deze *narratives* waardevol voor de studenten in hun ontwikkeling naar een hbo-functie in de pedagogiek. Daarnaast pleit het panel ervoor dat specifieke expertise en vakmanschap in voldoende mate betrokken worden bij het oefenen en ontwikkelen van (pedagogische) vaardigheden bij studenten.

Coaches

Het panel vindt de coaches goed toegerust en competent. In totaal zijn acht coaches werkzaam bij de flexibele deeltijdopleiding. Iedere coach heeft in het onderwijs dezelfde rollen zoals het coachen van drie à vier leerteams, het begeleiden van individuele ontwikkeltrajecten, het verzorgen van bijeenkomsten zoals groepsreizen of workshops en het examineren van de leerdomeinen. Alle coaches werken vanuit het ecologisch pedagogisch perspectief en volgen net als de studenten een eigen leerweg in hun ontwikkeling. Het panel merkt dat de coaches daarbij ook de kernwaarden (verbondenheid, complexiteit en meerstemmigheid) hanteren. Het panel ziet mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van het team. Zeven van de acht coaches hebben dezelfde vergelijkbare achtergrond en vergelijkbare opleiding in ecologische pedagogiek. **Meer diversiteit in expertise en** opleiding gaat volgens het panel positief werken op de verdere ontwikkeling van het team. Het panel adviseert daarom om de diversiteit in het team te vergroten als daar mogelijkheden voor zijn.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet ten dele** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel ziet dat de toetsing tegemoet komt aan de richtlijnen van het experiment. De toetsing is leerwegonafhankelijk en leidt tot het leren van toetsen door de continue feedback die wordt gegeven, gevraagd en ontvangen. **Het panel kan echter geen relatie herkennen tussen het toetsen van pedagogische vermogens en het beoordelen van leeruitkomsten.** Door het toetsen van vermogens worden de leeruitkomsten te impliciet getoetst en is het voor het panel onvoldoende duidelijk **of wordt amper aangetoond dat leeruitkomsten zijn behaald.** Het panel meent dat het toetsen **te complex** is ingericht. Voor het panel is het onvoldoende duidelijk of in de deeltijdopleiding alle leeruitkomsten afdoende worden beoordeeld.

De examencommissie voert haar borgende taak adequaat uit. De examencommissie is met de opleiding in gesprek over de navolgbaarheid van de toetsing. De examencommissie heeft de opleiding aanwijzingen gegeven die aansluiten op de door het panel geconstateerde tekortkomingen. Aangezien de eerste studenten op korte termijn af kunnen studeren, is een **tijdelijke procedure** afgesproken waarbij de **examencommissie eindwerken screent op de eindkwalificaties van de opleiding voordat de eindbeoordeling wordt toegekend.** Het panel ondersteunt deze tijdelijke werkwijze en ziet hierin de bevestiging van de geconstateerde tekortkomingen. Overigens stelt het panel vast dat de inhoud van de beoordeelde studentwerken die worden getoetst voldoende aansluiten bij een leerdomein in de betreffende fase. Het panel verwacht daarom dat de opleiding in staat zal zijn om de tekortkomingen binnen twee jaar weg te werken.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Het panel ondersteunt het gekozen systeem van toetsing en stelt vast dat daarbij wordt voldaan aan de richtlijnen die het experiment aan toetsing stelt. **Het toetsprogramma kent geen vooraf vastgestelde toetsen en toetsproducten. De keuze van de bewijsstukken om de leeruitkomsten aan te tonen laat de opleiding aan de studenten.** Het panel is het eens met deze keuze en vindt dit passend bij het ecologische perspectief van de opleiding. De studenten bepalen de

bewijsstukken in dialoog met het leerteam en met de coach. Op deze wijze wordt er voortdurend feedback gegeven, gevraagd en ontvangen. De studenten leren op deze wijze continu van het systeem van toetsing. Het panel adviseert de opleiding om de opbrengsten van feedback goed in beeld te brengen en merkt op dat de beroepspraktijk in beperkte mate wordt betrokken bij het feedbackproces. Het panel beveelt daarom de opleiding aan om de beroepspraktijk meer te betrekken bij dit feedbackproces.

Het panel ziet dat de toetsing in het algemeen voldoende navolgbaar is en dat de beoordelingen leiden tot aanbevelingen voor het eerstvolgende leerdomein. Het panel kan echter geen relatie herkennen tussen de getoetste vermogens en de leeruitkomsten van de leerdomeinen. Het panel vindt dat de toetsing daardoor niet expliciet is gericht op de leeruitkomsten. Daarnaast vindt het panel de toetsing te complex ingericht voor een goede uitvoering. De leeruitkomsten worden getoetst aan de hand van vrij algemeen beschreven criteria die horen bij pedagogische vermogens (zie figuur 1). Daarbij maken studenten keuzes over welke criteria van de vermogens worden beoordeeld. In de beoordelingsformulieren gaan medestudenten, coaches en examinatoren regelmatig op andere zaken in dan op de criteria van de te beoordelen vermogens. Dit leidt ertoe dat het voor het panel onvoldoende duidelijk is of in een bepaalde toetsing een leeruitkomst wordt aangetoond. Daarnaast is het onvoldoende duidelijk of alle leeruitkomsten op deze wijze in deze opleiding door studenten zijn aangetoond. Overigens ziet het panel wel dat de verzamelde bewijslast aansluit bij een leerdomein en bij een bepaalde opleidingsfase. Het panel verwacht daarom dat de opleiding in staat is om de geconstateerde tekortkomingen binnen twee jaar te verbeteren.

Leerwegonafhankelijke toetsen en beoordelen (gericht op het experiment)

Het panel constateert dat alle toetsen leerwegonafhankelijk zijn. Het panel ondersteunt deze opzet die in lijn is met het concept van Levend Leren. Het beoordelen is ook onafhankelijk. De bewijsstukken worden beoordeeld door een coach die niet betrokken is bij het ontwikkelproces van een student. Bij de leerdomeinen in de derde professionele fase en bij de afsluitende bachelorproef is er steeds sprake van twee onafhankelijke examinatoren. Het panel ondersteunt de keuze voor de beoordelingssystematiek voldaan/niet voldaan in de oriënterende fase. Het panel is het eens dat door deze duiding de intrinsieke motivatie van de student wordt aangesproken. Het panel vindt het ook passend dat de opleiding in de faciliterende en professionele fase voor het beoordelen de termen novice, competent, professioneel en excellent hanteert. Ze sluiten volgens het panel aan op het ontwikkelproces tot hbo-pedagoog.

Validering van eerdere leerervaringen

Het panel vindt dat het **valideren van eerdere leerervaringen goed mogelijk is**. De studenten kunnen eerdere leer- en praktijkervaringen als bewijsstuk inbrengen voor een toetsing. Volgens het panel is het (deels) valideren van leeruitkomsten op deze wijze goed vormgegeven. De studenten hebben de keuze om eerdere ervaringen te laten valideren en de opleiding legt de regie daarbij helemaal bij de studenten.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Het panel stelt vast dat de opleiding het kalibreren van beoordelingen structureel oppakt. Er vindt regelmatig afstemming plaats tussen coaches. In de professionele fase beoordelen altijd twee coaches de bewijsstukken. Indien nodig vindt er aanvullend overleg plaats met de coach van de student. Het panel ondersteunt het plan van de opleiding om coaches te trainen in assessments

en stelt vast dat bijna alle coaches basis gekwalificeerd zijn in examinering (BKE). Eén coach is bezig met het BKE-traject en één coach is senior gekwalificeerd in examinering (SKE).

Het panel constateert dat de examencommissie de kwaliteit van toetsing en beoordeling op meerdere manieren borgt. De examencommissie is ingesteld voor alle opleidingen van het instituut voor Ecologische Pedagogiek. De examencommissie vervult haar taken adequaat en toetst de gerealiseerde kwaliteit aan de kwaliteitseisen van de WHW en de OER. Ze voert haar taken conform de HU-brede Handreiking Examencommissies uit. Op basis van de documentatie en de gesprekken is het panel overtuigd dat de examencommissie op een betrokken en professionele wijze de kwaliteit van toetsing en beoordeling borgt. De examencommissie wijst de examinatoren aan. Kenmerkend voor deze opleiding is dat alle coaches examinator zijn en dat ze alle toetsen van de opleiding af kunnen nemen. Het panel vindt deze opzet passend bij het ecologisch perspectief van de opleiding.

Tijdens het locatiebezoek dat online plaatsvond, heeft het panel vastgesteld dat de examencommissie het toetsprogramma nog niet definitief heeft goedgekeurd. De examencommissie vindt de relatie tussen de beoordeling aan de hand van criteria met de leeruitkomsten te onduidelijk. Deze bevinding is in lijn met de tekortkomingen die door het panel zijn vastgesteld. De examencommissie heeft meerdere aanwijzingen gegeven om de relatie tussen beoordelingscriteria en leeruitkomsten te verbeteren. De examencommissie ziet enige verbetering, maar die is te beperkt om het toetsprogramma voor de volledige opleiding goed te keuren. In het gesprek met het panel heeft de examencommissie aangegeven dat de opleiding voortgang maakt en dat zij verwacht dat het toetsprogramma op korte termijn kan worden vastgesteld. Met de opleiding is overeengekomen dat tot de definitieve vaststelling van het toetsprogramma de examencommissie van elk eindwerk wordt nagegaan of het voldoet aan het hbo-bachelor niveau en de beoogde eindkwalificaties van de hbo-pedagoog. Het panel ondersteunt deze tijdelijke afspraak en prijst de inzet van de examencommissie bij haar borgende taak.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Ten tijde van het visitatiebezoek zijn er nog **geen studenten die de bachelorproef hebben afgerond**. Het panel heeft daarom studentwerken van leerdomeinen uit de faciliterende fase en de professionele fase beoordeeld. De kwaliteit van deze studentwerken tonen aan dat studenten **in een leerdomein veel leren en zich voldoende kunnen ontwikkelen tot hbo-pedagoog**. Op basis van deze bevindingen verwacht het panel dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd.

In de bachelorproef oriënteren studenten zich eerst breed op wat het betekent om als pedagoog een normatieve professional te zijn. Vervolgens formuleert de student een beroepsvraag die past bij de beroepstaken van een hbo-pedagoog. De beroepsvragen kunnen eventueel betrekking hebben op één van de twee facultatieve afstudeerrichtingen. Studenten laten zien dat ze de pedagogische vermogens bij elk kennisgebied adequaat in kunnen zetten. Tot slot vindt er een terugblik plaats op de reis door de opleiding, door de kennisgebieden en profileren studenten zich als ecologisch pedagoog.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

Het aantonen van het eindniveau vindt plaats in de bachelorproef. Studenten oriënteren zich in eerste instantie op wat het betekent om als pedagoog een normatieve professional te zijn. Vervolgens formuleren studenten een beroepsvraag die past bij de beroepstaken van een hbo-pedagoog. Eventueel voldoet de beroepsvraag daarnaast aan de gekozen afstudeerrichting Eco Mediated Pedagogy of Educatie. De beroepsvraag komt tot stand in samenspraak met het werkveld, het leerteam en de coach. **Het uitwerken van dit onderdeel van de bachelorproef is gelijk aan de werkwijze van de leerdomeinen in de professionele fase**. In het tweede onderdeel van de bachelorproef tonen studenten aan dat zij alle vermogens adequaat in kunnen zetten en dat zij in staat zijn om adequaat te handelen in taaksituaties die representatief zijn voor het beroep. De studenten verzamelen feedback over de ontwikkelde vermogens en voeren een formatief beoordelingsgesprek in het leerteam. De verzamelde feedback wordt samen met de bewijzen ingeleverd voor de beoordeling. De profilering ecologisch pedagoog (pep) vormt het sluitstuk van de bachelorproef en daarmee de afronding van de opleiding. Bij de pep ligt de nadruk op de professionele attitude en de authenticiteit van de student in het zijn van een ecologisch pedagogisch hbo-professional. De studenten tonen dit aan door in het leerteam een etalage in te richten in een zelfgekozen vorm en door een visie op de toekomst te demonstreren.

In het leerteam wordt hierover een dialoog gevoerd waarbij de coach en een werkvelddeskundige aanwezig zijn. Vervolgens vindt er een assessmentgesprek plaats met twee examinatoren.

Kwaliteit studentwerken

Het panel heeft vier studentwerken beoordeeld die behoren bij de leerdomeinen Faciliteren van opvoedingscontexten, Faciliteren van pedagogische relaties en De pedagoog als emancipatorische professional. Het panel vindt deze studentwerken relevant voor het domein van de opleiding en het panel kan zien dat er in deze leerdomeinen voldoende wordt geleerd. De kernwaarden binnen een leerdomein worden benoemd, verwijzingen van leeractiviteiten naar de theorie zijn voldoende en zelfreflectie is aan de maat wat de inhoud en de uitvoering betreft. De studentwerken voldoen navolgbaar aan de leerdomeinbeschrijving en de leeruitkomst zoals in de beschrijving staat van het desbetreffende leerdomein. **Het ecologische perspectief is volgens het panel niet goed herkenbaar in de studentwerken.** Het panel adviseert om dit perspectief voldoende herkenbaar te maken in de studentwerken. Het leerproces dat wordt beschreven in de studentwerken en de inhoudelijk uitgebreide feedback geven het panel wel het vertrouwen dat studenten tot op bachelorniveau worden opgeleid, ondanks de vastgestelde tekortkomingen in de beoordelingssystematiek (zie standaard 3).

Functioneren studenten na opleiding.

Het panel kan nog geen uitspraken doen over het functioneren na afstuderen van studenten die vanaf de start van het experiment met hun opleiding gestart zijn. Alumni uit eerdere cohorten zijn voornamelijk werkzaam in zorg en welzijn, maatschappelijke dienstverlening, jeugdzorg en kinderopvang. De bij het afstuderen aanwezige vertegenwoordigers van het werkveld geven aan dat ze de betreffende studenten bekwaam vinden en dat ze veel aandacht schenken aan hun beroepshouding. Alumni geven aan zich in de opleiding gesterkt te voelen in hun attitude ten aanzien van pedagogisch handelen. De onderzoekende en kritische houding geeft hun handvatten de complexiteit van opvoedingsvragen met een open en nieuwsgierige blik tegemoet te treden en hun collega's mee te nemen in de beantwoording. Sommige afgestudeerden starten na een aantal tussenjaren de masteropleiding Pedagogiek van het IEP.

Eindoordeel over de opleiding

	B Pedagogiek (deeltijd)
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet ten dele
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo deeltijdbacheloropleiding Pedagogiek van de Hogeschool Utrecht **positief onder voorwaarden**.

Het panel ziet tekortkomingen bij standaard 3 Toetsing. Het systeem van toetsing is te complex ingericht door het toetsen aan de hand van pedagogische vermogens. De relatie tussen deze vermogens en de leeruitkomsten is onvoldoende duidelijk. De beoordelingscriteria van deze vermogens zijn vrij algemeen en studenten selecteren de criteria waarop ze worden beoordeeld. Het is daardoor onvoldoende duidelijk of in een bepaalde toetsing een leeruitkomst wordt aangetoond. Daarnaast is het onvoldoende duidelijk of tijdens de gehele opleiding alle leeruitkomsten door studenten worden aangetoond. De bewijsstukken die worden opgeleverd sluiten wel aan bij het kennisgebieden die worden getoetst. Het panel verwacht daarom dat de opleiding in staat zal zijn om de geconstateerde tekortkomingen binnen twee jaar te verbeteren.

Aanbevelingen

Standaard 1

Maak de leeruitkomsten concreter en beschrijf het ecologisch perspectief bij de leeruitkomsten, zodat dit perspectief beter zichtbaar en meetbaar wordt.

Standaard 3

Betrek de praktijk meer bij het feedbackproces.

Schets van de opleiding Social Work

De deeltijd bacheloropleiding Social Work behoort binnen Hogeschool Utrecht tot het Instituut voor Social Work (ISW). Bij dit instituut behoren ook de voltijdse variant van deze opleiding, de bacheloropleiding Vaktherapie en de masteropleiding Community Development. De bacheloropleiding Social Work is een brede opleiding waarin de voormalige opleidingen Cultureel Maatschappelijke Vorming, Sociaal Pedagogische Hulpverlening, en Maatschappelijk Werk en Dienstverlening zijn samengegaan. De deelname aan het Experiment Leeruitkomsten viel daardoor samen met het inhoudelijk en conceptueel samenvoegen van drie opleidingen. Het flexibiliseren ging bij Social Work gepaard met het ontwikkelen van een nieuwe organisatiestructuur en een nieuwe cultuur binnen de opleiding.

Het instituut voor Social Work hanteert de volgende missie: *“Wij staan voor Sterk Sociaal Werk en dragen daarmee bij aan de kwaliteit van samenleven in een stedelijke omgeving. Als onderdeel van de Hogeschool Utrecht, werken we door hoogwaardig onderwijs en onderzoek aan innovatie, professionalisering en aan de persoonlijke ontwikkeling van studenten en professionals in het sociale domein. We werken aan de sociale aspecten van maatschappelijke thema’s. Daarmee dragen we bij aan de sociale, culturele en economische ontwikkeling van een open, rechtvaardige en duurzame samenleving”* (meerjarenplan ISW 2021-2025, HU). Social Work staat wat het instituut betreft voor sterk sociaal werk. Het opleiden gaat verder dan het leren professioneel te handelen en het handelen te verantwoorden met kennis. Het betekent ook dat de studenten bijdragen aan sociaal functioneren van mensen en dat de sociale kwaliteit van samenleven op waarden is gebaseerd.

Jaarlijks starten 100 tot 120 studenten in de deeltijdopleiding. Het is mogelijk om in september of in februari te starten. Ongeveer de helft van de instromende studenten heeft een mbo-vooropleiding en praktijkervaring. Kenmerkend voor deze opleiding is de brede basis die een omvang heeft van in totaal 120 EC. Na deze basis kiezen studenten één van de drie profielen; Jeugd, Zorg of Welzijn & Samenleving. Aanvullend is het mogelijk om in het gekozen profiel een accent aan te brengen; studenten kunnen kiezen voor een creatief-cultureel accent of een accent in forensisch sociaal werk.

De coronapandemie heeft voor de opleiding ingrijpende gevolgen gehad. De coronamaatregelen hebben geleid tot aanpassingen in het onderwijs en tot aanpassingen in het werken in het sociale domein. Het onderwijs vindt vanaf maart 2020 grotendeels online plaats en de nieuwe manieren van online werken in de beroepspraktijk zijn onderdeel geworden van het onderwijsprogramma. Daarbij is telkens zoveel geprobeerd om live onderwijs mogelijk te maken.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B Social Work
Oriëntatie en niveau	Hbo; bachelor
Graad	Bachelor of Social Work (BSW)
Aantal studiepunten	240
Locatie	Utrecht
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratie nummer in CROHO	34116

Beoordeling NVAO-standaarden Social Work

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De beoogde leerresultaten zijn inhoudelijk relevant voor het domein van sociaal werk en sluiten aan bij het hbo-bachelorniveau. Ze komen overeen met de landelijk overeengekomen kerntaken van professionals voor sociaal werk. De landelijk overeengekomen kerntaken van een sociaal werker zijn door de opleiding in samenwerking met het beroepenveld en het Kenniscentrum voor Sociale Innovatie uitgewerkt in zeven beroepstaken. Deze beroepstaken zijn geconcretiseerd in leeruitkomsten die voldoen aan de criteria van het Experiment Leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn aan de hand van bekwaamheden uitgewerkt in drie niveaus. Het panel merkt op dat voor elk niveau van de leeruitkomst per bekwaamheid indicatoren zijn aangegeven. Het panel vindt deze opzet complex. Het panel beveelt de opleiding aan om per niveau minder en meer specifieke indicatoren te gaan hanteren waardoor het beoordelen van leeruitkomsten eenvoudiger en specifiekere plaats kan vinden.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

Het panel vindt de visie van de opleiding op het beroep duidelijk: sociaal werkers werken aan een rechtvaardige samenleving, ze komen op voor de rechten en belangen van kwetsbare groepen. Ze helpen mensen in kwetsbare omstandigheden de regie te nemen over datgene waar ze wel invloed op hebben. Voor de opleiding is dit de kern van haar maatschappelijke opdracht. Het panel is het hiermee eens en vindt het sterk dat de opleiding is ontwikkeld vanuit acht kernwaarden: rechtvaardigheid, duurzaamheid, zelfregie, veiligheid, ontwikkelen, sociale cohesie, inclusie en participatie. Daarnaast hanteert de opleiding de volgende internationale definitie van Social Work: *“Social work is a practice-based profession and an academic discipline that promotes social change and development, social cohesion, and the empowerment and liberation of people. Principles of social justice, human rights, collective responsibility and respect for diversities are central to social work. Underpinned by theories of social work, social sciences, humanities and indigenous knowledge, social work engages people and structures to address life challenges and enhance wellbeing”.*

Beoogde leerresultaten

Uit de documentatie leidt het panel af dat de opleiding de drie kerntaken van het landelijk opleidingsdocument Social Work (2017) hanteert. De opleiding heeft deze kerntaken uitgewerkt in zeven beroepstaken die beschrijven 'wat' de sociaal werker doet. In het landelijke opleidingsdocument zijn tien opleidingskwalificaties beschreven, die deels aangeven 'hoe' de sociaal werker de taken uitvoert. De opleiding kiest ervoor om de wijze waarop een sociaal werker taken uitvoert, aan te geven bij de indicatoren van de beroepstaken. Het panel stelt vast dat de beroepstaken in samenwerking met het beroepenveld en het Kenniscentrum voor Sociale Innovatie tot stand zijn gekomen. De landelijke opleidingskwalificaties worden afgedekt met onderstaande beroepstaken.

Kerntaak 1. Bevorderen van het sociaal functioneren van mensen en hun sociale context

Beroepstaak 1. Bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun primaire leefomgeving

Beroepstaak 2. Bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun netwerken

Beroepstaak 3. Bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun gemeenschappen

Kerntaak 2. Versterken van de organisatorische verbanden waarbinnen sociaal werk plaatsvindt

Beroepstaak 4. Regisseren en organiseren van samenwerking tussen (professionele) netwerken

Beroepstaak 5. Ondernemend hanteren van sociaal maatschappelijke vraagstukken

Kerntaak 3. Bevorderen van de eigen professionaliteit en de ontwikkeling van het beroep

Beroepstaak 6. Profileren en positioneren van professional, beroepsgroep en maatschappelijke vraagstukken

Beroepstaak 7. Onderzoeken en innoveren van de sociaal werk praktijk

Leeruitkomsten

Het panel stelt vast dat de deeltijdopleiding voldoet aan de criteria van het Experiment Leeruitkomsten. De visie van de HU op flexibilisering is door de opleiding doorgevoerd in de deeltijdvariant en de eindkwalificaties zijn vertaald naar leeruitkomsten van maximaal 30 EC. De beroepstaken zijn vertaald in leeruitkomsten die bestaan uit een beroepshandeling en een inhoudelijk deel op basis van de body of knowledge voor Social Work. De leeruitkomsten zijn leeuwegonafhankelijk; de studenten kunnen een eigen leerroute samenstellen. De leeruitkomsten zijn zo geformuleerd dat ze voor langere tijd kunnen worden gebruikt. De onderlinge samenhang is goed; per beroepstaak zijn één à twee leeruitkomsten beschreven die volgens het panel herkenbaar zijn voor het beroepenveld. De leeruitkomsten zijn op drie niveaus uitgewerkt, aan de hand van de volgende drie aspecten: praktijkbekwaamheid, theoriebekwaamheid en ontwikkelbekwaamheid. Het panel vindt de niveaubeschrijving aan de hand van deze drie bekwaamheden complex en adviseert om deze complexiteit te verminderen.

Afstemming met het beroepenveld

Het panel vindt dat de beoogde leerresultaten van de opleiding goed zijn afgestemd met het beroepenveld. Uit de documentatie blijkt dat bij het ontwerp en de ontwikkeling van de opleiding het beroepenveld uitvoerig is geconsulteerd. Bij de ontwikkeling van de opleiding zijn er meerdere ISW-brede werkconferenties georganiseerd waarbij vertegenwoordigers van verschillende opleidingen samen met mensen uit de praktijk de beroepstaken hebben ontwikkeld. De leeruitkomsten zijn geformuleerd door een supportgroep en besproken met ontwikkelgroepen en zijn van feedback voorzien door alle geledingen van het instituut. Daarnaast heeft de opleiding een beroepenveldcommissie ingesteld waarin professionals uit de beroepspraktijk participeren en waarmee de opleiding de dialoog voert over ontwikkelingen en ervaringen in het beroepenveld.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel is onder de indruk van de leeromgeving en complimenteert de opleiding met het leren in werkplaatsen waarmee een flexibel programma is gecreëerd. De werkplaatsen zijn uitdagende leeromgevingen waarin studenten werken aan vraagstukken uit de beroepspraktijk. Het onderwijs is flexibel ingericht en biedt veel mogelijkheden voor gepersonaliseerd leren, en leerwegonafhankelijke toetsing of beoordeling. De inhoud van het onderwijsprogramma is passend voor Social Work. De eenheden van leeruitkomsten leiden ertoe dat de beroepstaken op eindniveau kunnen worden aangetoond. De beroepspraktijk participeert goed in het programma, het panel ziet hierbij enige niet storende verschillen tussen de drie profielen. Het panel vindt het waardevol dat het accent creatief-cultureel of het accent forensisch aan het profiel kan worden toegevoegd.

Het panel ziet dat de opleiding alert evalueert en verbetert. Het panel adviseert de opleiding aandacht te schenken aan de zelfsturing bij de studenten en adviseert om in het programma ruimte vrij te maken voor een dialoog met de studenten over de actualiteit van Social Work. Het panel verwacht dat studenten daardoor meer de regie gaan voeren over hun professionele ontwikkeling.

Onderbouwing

Leren in werkplaatsen

Het panel is onder de indruk van de onderwijsleeromgeving waarin studenten leren in werkplaatsen. De deeltijdstudenten zijn gedurende één dag per week op de hogeschool aanwezig in een werkplaats van de opleiding waar ze werkcolleges, trainingen, hoorcolleges of coaching krijgen aangeboden. Het onderwijs is in de eerste twee jaren generiek en onderscheidt twee beheersingsniveaus. Op beheersingsniveau één biedt de opleiding vier werkplaatsen aan: Ontwikkelen, Sociale Cohesie, Inclusie en Participatie (zie figuur 3). Het panel vindt het sterk dat het thema van elke werkplaats een kernwaarde van Social Work betreft. In de werkplaats Ontwikkelen werken studenten aan thema's over opgroeien en opvoeden. De werkplaats Sociale Cohesie gaat in op het versterken van sociale verbindingen binnen de samenleving. De werkplaats Inclusie betreft het werken aan ruimte voor diversiteit en het tegengaan van uitsluiting. De werkplaats Participatie beoogt het ondersteunen van participatie door te werken aan vraagstukken rond kracht en kwetsbaarheid. De opleiding biedt de werkplaatsen twee keer per jaar aan en de werkplaatsen kunnen in elke willekeurige volgorde worden gevolgd. Per werkplaats tonen studenten door een portfolio aan (10 EC) dat ze aan leeruitkomsten hebben gewerkt. Daarnaast bevat elke werkplaats een leerroute met de ondersteunende kennis van Social Work (Grondslagen, 5 EC).

Figuur 3: Onderwijsleeromgeving jaar 1 en jaar 2 (studiegids bacheloropleiding Social Work 2020-2021)

De onderwijsleeromgeving op beheersingsniveau twee heeft dezelfde opzet als op niveau één. In vier werkplaatsen van elk 15 EC staan verdieping en verbreding in het beroep centraal. In de werkplaatsen Sociale rechtvaardigheid, Participatie in netwerken, Sociale veiligheid en Zelfregie

werken studenten aan één of twee beroepstaken. In deze fase van de opleiding bereiden de studenten zich ook voor op hun profielkeuze. Ze kunnen daarbij kiezen uit drie profielen: Jeugd, Zorg of Welzijn & Samenleving. Het profiel Jeugd richt zich op kinderen, jongeren tot 23 jaar en hun opvoeders. Bij de keuze voor dit profiel kan een student zich registreren als Jeugd- en Gezinsprofessional in het Kwaliteitsregister Jeugd. Het profiel Zorg is gericht op de mensen met een verstandelijke beperking, psychische klachten of een lichamelijke aandoening die ondersteuning nodig hebben van een sociaal werker. Dit profiel biedt de mogelijkheid tot registratie als ggz-agoog. Het profiel Welzijn & Samenleving is gericht op het versterken van diverse groepen in de samenleving ter verbetering van het sociaal functioneren van burgers.

Naast de profielkeuze kunnen studenten binnen een profiel een creatief-cultureel accent of een forensisch accent aanbrengen. In het accent creatief-cultureel zijn het creatieve, kunstzinnige en culturele belangrijke pijlers in het professionele handelen. Bij het accent forensisch gaat het om hulp aan mensen die daar niet zelf om hebben gevraagd, maar die dit hebben opgelegd gekregen.

De leeromgeving van het profiel bestaat wederom uit vier werkplaatsen van elk 15 EC waarin beroepstaken op het tweede niveau (30 EC) en het derde niveau (30 EC) worden uitgevoerd. De deeltijdstudenten werken in deze werkplaatsen samen met de voltijdstudenten van de opleiding. De context verschilt per profiel, de beroepstaken met de bijbehorende leeruitkomsten zijn voor alle profielen gelijk. Aanvullend op het profiel is er ruimte voor vrije profilering (30 EC). Het instituut voor Social Work, biedt zelf tien minoren aan. Voor studenten die het profiel Zorg of Welzijn en Samenleving hebben gekozen is het mogelijk om in de vrije profilering het deel voor SKJ-registratie te behalen. De opleiding wordt afgesloten met de afstudeereenheid die bestaat uit een innovatiekring (25 EC) en het eindassessment (5 EC).

Figuur 4: Onderwijsleeromgeving jaar 3 en jaar 4 (studiegids bacheloropleiding Social Work 2020-2021)

Samen leren en begeleiden in leerteams

In alle werkplaatsen staat het leerteam centraal zoals in figuur 3 en 4 is uitgebeeld. Wekelijks komen studenten bijeen in leerteamgroepen van tien studenten en worden ze in hun leerproces begeleid door een leerteambegeleider. Volgens het panel hebben deze teams veel toegevoegde waarde omdat deeltijdstudenten praktijkervaringen in kunnen brengen en zo mét en ván elkaar kunnen leren. Daarnaast verbinden studenten theorie met praktijkervaringen en komen ze zo tot nieuwe kennis. Het panel is van mening dat het werkveld nog meer ingezet kan worden bij het leerproces van de student en moedigt de opleiding aan de beroepspraktijk meer te betrekken bij de beoordelingen en het geven van feedback. In het leerteam vindt ook de oriëntatie op het profiel plaats en worden studenten begeleid bij de keuze voor het aanbrengen van het accent aan hun opleiding. De leerteams tijdens de profielwerkplaatsen delen de deeltijdstudenten met de voltijdstudenten. Het panel adviseert om de voltijd- en deeltijdstudenten evenredig te verdelen over deze leerteams en vraagt bij onderwerpen zoals supervisie om aandacht voor de verschillende achtergronden van deze studenten.

Instroom en leerroutes

Het panel vindt dat de intakeprocedure goed wordt uitgevoerd. De opleiding houdt een intakegesprek met iedere geïnteresseerde student waarin onder andere de persoonlijke omstandigheden en de eigen werkplek worden besproken. In het algemeen is het van belang om voorafgaand aan de opleiding te beschikken over een werkplek of vrijwilligerswerk te zoeken in het sociale domein. Om voldoende tijd vrij te kunnen maken adviseert de opleiding een aanstelling van maximaal 20 – 28 uur per week.

Deeltijdstudenten kunnen bij aanvang van de opleiding of op een later moment naast de begeleidde leerroute kiezen voor een onbegeleidde leerroute waarbij ze zelfstandig aan de leeruitkomsten werken. Daarnaast kunnen deeltijdstudenten als er sprake is van veel werkervaring of van op andere manieren opgedane kennis in aanmerking komen voor een leerwegaafhankelijk beoordeling. De opleiding heeft hiermee in het studiejaar 2019 – 2020 al ervaringen opgedaan. In de praktijk leidt dit tot leerroutes die neer komen op begeleidde assessmentprocedures. Het aantal studenten dat hiervoor in aanmerking komt is beperkt, het komt vaker voor dat deeltijdstudenten delen van leeruitkomsten kunnen aantonen. De leerwegaafhankelijke toetsing (LOT) is dan een geschiktere toetsing. De opleiding vindt het wenselijk dat LOT beter bekend wordt bij docenten zodat het breder ingezet kan worden. Het panel ondersteunt deze wens en moedigt de opleiding aan bij de begeleiding van deeltijdstudenten meer aandacht te schenken aan het zelf sturing geven van de leerroute.

Het panel concludeert dat de studenten positief oordelen over de flexibiliteit van het onderwijs. Ze geven aan dat versnellen zonder validering van eerdere leerervaringen ook goed mogelijk is, door bijvoorbeeld werkplaatsen tegelijkertijd te volgen. Vertragen is ook mogelijk door producten of reflectieverlagen op een later moment in te leveren. Ze waarderen het dat de werkplaatsen kunnen worden omgewisseld zodat ze beter aansluiten bij een praktijksituatie die op een bepaald moment op de werkplek speelt. Deze flexibiliteit heeft volgens studenten ook ertoe geleid dat de coronamaatregelen nauwelijks hebben geleid tot studievertragingen.

Docenten

Het panel stelt vast dat er voldoende docenten beschikbaar zijn. Voor ongeveer 270 deeltijdstudenten is bijna twaalf FTE beschikbaar. Voor de deeltijdopleiding is een deeltijdteam

samengesteld van in totaal veertien docenten die voor ruim zes FTE beschikbaar zijn. Het deeltijdteam is met name betrokken bij de eerste twee jaren van de deeltijdopleiding. De resterende formatie komt van de profielteams Zorg, Jeugd en Welzijn & Samenleving omdat de profielwerkplaatsen door deeltijd- en voltijdstudenten samen worden gevolgd.

Het panel stelt vast dat de kwaliteit van het docententeam voldoet aan de inhoudelijke en generieke eisen. Alle deelteamdocenten beschikken over een masterdiploma. Ze beschikken over relevante opleidingen en praktijkervaringen. Het panel vindt het positief dat negen docenten van het deeltijdteam onderzoek doen bij één van de lectoraten van het instituut, zoals het lectoraat Participatie en Stedelijke Ontwikkeling, of het lectoraat Participatie Zorg en Ondersteuning. Dit geldt ook voor de docenten van de profielteams. Bij het instituut voor Social Work zijn in totaal 150 docenten werkzaam en is de vakinhoudelijke en praktijkexpertise aanwezig van alle profielen binnen het sociale domein. Het panel vindt het indrukwekkend dat zeventien procent van de formatie beschikbaar is voor praktijkgericht onderzoek in het Kenniscentrum voor Sociale Innovatie. Het instituut laat daarmee zien dat het streven naar Sterk Sociaal Werk serieus wordt genomen. Het panel merkt op dat de onderwijskundige expertise voldoende wordt ondersteund. In het ontwikkeltraject van de opleiding zijn docenten in de afgelopen jaren op het gebied van leerteamlernen, blended learning en toetsing ondersteund door een supportgroep en door de Toets Expert Groep.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing is volgens het panel valide, betrouwbaar en transparant. Bij het ontwikkelen van de toetsen is aandacht besteed aan de toetsmatrijzen, het beoordelingsproces, de te hanteren cesuur en aan het kalibreren van beoordelingen. De toetsing sluit aan bij de beroepstaken met de bijbehorende leeruitkomsten. Leerwegonafhankelijke toetsing is mogelijk en leeruitkomsten kunnen worden gevalideerd door leerwegonafhankelijke bewijzen. De beoordelingscriteria zijn duidelijk en de beoordelingen geven studenten voldoende inzicht in hun leerproces.

De examencommissie is bij de ontwikkeling van het toetsprogramma betrokken en voert haar borgende taak goed uit. De examencommissie neemt steekproeven, wijst examinatoren aan en adviseert de opleiding over de toetsing. De Toets Expert Groep ondersteunt de docenten bij de uitvoering en bij het professionaliseren van de toetsing. Het panel is overtuigd dat er goed wordt gewerkt aan de kwaliteit van toetsing en dat deze goed is geborgd.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Het panel stelt vast dat de toetsing van voldoende kwaliteit is. In de propedeuse is een assessment van een beroepstaak of product de meest voorkomende vorm van toetsing. Andere toetsvormen zijn kennistoetsen, een onderzoeksverslag en een presentatie. De toetsvormen sluiten volgens het panel voldoende aan bij de beroepstaken. De hoofdfase kent een grotere variatie aan toetsvormen zoals, portfoliotoetsen, praktijkassessments, beroepsproducten en take-home exams. Volgens het toetsbeleid gaat het daarbij niet alleen om toetsing van het geleerde maar vooral ook om toetsing om van te leren. Het panel ondersteunt dit beleid en onderschrijft de ruimte die de opleiding wil maken voor formatieve toetsing waardoor het onderscheid tussen toetsing en onderwijs verdwijnt en het leerproces wordt gestimuleerd door de formatieve toetsing.

Het panel ziet dat de deeltijdstudenten tevreden zijn over de toetsing. Het toetsprogramma geeft een transparant overzicht. Bij elke toets is de relatie duidelijk met de beroepstaak, de leeruitkomst en de bouwstenen van de landelijke body of knowledge van Social Work. De beoordelingscriteria zijn beschikbaar voor studenten zodat ze zich goed kunnen voorbereiden op de toetsing. De kennistoetsen zijn duidelijk gemarkeerd in het toetsprogramma en oefentoetsen zijn beschikbaar. Bij assessments en portfoliotoetsen geven leeswijzers aan wat er in een

portfolioassessments of bij integrale toetsen wordt verwacht. Er zijn in de digitale leeromgeving Canvas aanwijzingen over de kwaliteit en kwantiteit van de aan te leveren stukken. Het panel merkt op dat door de coronamaatregelen de toetsing niet wezenlijk is gewijzigd, omdat het systeem van toetsing ruimte biedt aan alternatieve vormen van toetsing.

Leerwegonafhankelijke toetsen en beoordelen (gericht op het experiment)

Het panel constateert dat het systeem van toetsing leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen mogelijk maakt. Deeltijdstudenten hebben de keuze tussen een begeleide leerroute en een onbegeleide leerroute en kunnen zo leerwegonafhankelijk toetsen. Het panel heeft beroepsproducten op beheersingsniveau drie beoordeeld en vindt de beoordelingen transparant, navolgbaar en valide. De beoordelingsformulieren zijn duidelijk maar ook uitgebreid. De beoordelingscriteria zijn algemeen van aard en de relatie met de leeruitkomsten is niet zo duidelijk. Het panel adviseert de opleiding om de relatie te versterken tussen beoordelingscriteria en leeruitkomsten.

Validering van eerdere leerervaringen

De deeltijdstudenten geven aan dat valideren van eerdere leerervaringen mogelijk is. Bij de intake worden al opgedane leer- en praktijkervaringen besproken. De studenten kunnen aan de hand van hoofdzakelijk beroepsproducten leeruitkomsten laten valideren. Ze verzamelen dan bewijzen om een leeruitkomst aan te tonen. Het valideren vindt plaats door een portfolio-assessment of een criteriumgericht interview. Het valideren wordt altijd door twee examinatoren uitgevoerd. Studenten kunnen ook vrijstellingen aanvragen bij de examencommissie, zoals een vrijstelling voor de Vrije Profilerings als ze al een hbo-opleiding hebben afgerond.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Het panel is niet van mening dat de kwaliteit van toetsing en beoordeling voldoende is geborgd. De opleiding heeft bij de ontwikkeling van het nieuwe onderwijs aandacht besteedt aan de toetsing en borgt op meerdere manieren de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van toetsing. Bij assessments en portfoliotoetsen wordt het vierogenbeleid gehanteerd. Van elke toets is een toetsmatrijs beschikbaar. De opleiding houdt regelmatig intervisie- en kalibratiebijeenkomsten om het beoordelen te oefenen, de cesuur te bespreken en te de beoordelingen te kalibreren. Daarbij wordt de opleiding goed ondersteund door de Toets Expert Groep (TEG), die gevraagd en ongevraagd over de toetsing adviseert.

De examencommissie borgt volgens het panel de toetskwaliteit op deskundige wijze. Vanaf het begin van de opleiding is de examencommissie betrokken geweest bij het ontwikkelen van een nieuw toetsprogramma en heeft de examencommissie over het toetsbeleid geadviseerd. De examencommissie evalueert portfolio-beoordelingen en observeert criterium gerichte interviews steekproefsgewijs. Daarnaast wijst de examencommissie examinatoren aan. Een van de criteria hierbij is de Basis Kwalificatie Examinering (BKE). Zes docenten van het deeltijdteam zijn BKE-gecertificeerd. Van het totale docenten team is meer dan de helft van de docenten BKE-gecertificeerd. Conform hogeschoolbrede afspraken zullen alle docenten uiterlijk eind 2022 BKE-gecertificeerd zijn.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten.*

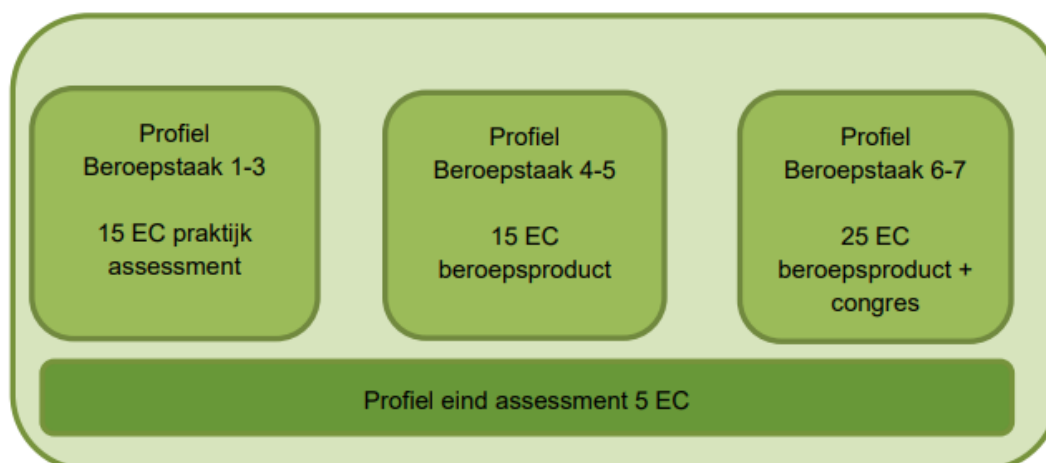
Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Ten tijde van het visitatiebezoek zijn er nog geen deeltijdstudenten afgestudeerd. Het panel heeft daarom studentwerken van de profielen Jeugd, Zorg, Zorg-GGZ-agoog en Welzijn & Samenleving beoordeeld. De kwaliteit van deze studentwerken voldoet en op basis daarvan is het panel ervan overtuigd dat de studenten de leeruitkomsten die behoren bij de beroepstaken op eindniveau zullen gaan aantonen. Het afstudeerprogramma is gedegen opgezet en alle beroepstaken worden door leeruitkomsten op het eindniveau aangetoond aan de hand van een praktijkassessment, een beroepsproduct en een afrondend assessment. Het inrichten van innovatiekringen vindt het panel passend bij de ambitie van de opleiding om zich sterk te maken voor sociaal werk. Gezien de kwaliteit van de studentwerken, de kwaliteit van de leeromgeving en de ambities van de opleiding is het panel ervan overtuigd dat afgestudeerden goed zullen functioneren in de beroepspraktijk.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

De eindniveaus van alle beroepstaken tonen studenten aan in vier verschillende toetsen zoals in figuur 5 is aangegeven. De laatste twee toetsen vormen samen de afstudeereenheid van de opleiding. In de afstudeerfase tonen studenten aan dat ze afwegingen kunnen maken tussen de verschillende kernwaarden van Social Work. Ethische aspecten en waardengeoriënteerdheid spelen hierbij een belangrijke rol.

Figuur 5: Afstudeerprogramma Social Work (Zelfevaluatie Social Work flexibele deeltijd, 2021)

Het eindniveau van de eerste drie beroepstaken wordt in een praktijkassessment vastgesteld. Het gaat daarbij om het bevorderen van sociaal functioneren van mensen, hun primaire omgeving, hun netwerken en hun gemeenschappen. Voor het eindniveau van deze beroepstaken is één gezamenlijke leeruitkomst geformuleerd die door het praktijkassessment wordt aangetoond. Centraal in het assessment staan het handelen in de praktijk en de onderbouwing daarvan. Dit assessment wordt daarom samen met de praktijkbegeleider uitgevoerd waarbij de examinerator de eindbeoordelaar is. Voor het eindniveau van de beroepstaken Regisseren & Organiseren en van Ondernemend hanteren van vraagstukken zijn twee leeruitkomsten opgesteld die worden aangetoond met een beroepsproduct.

Voor de laatste twee leeruitkomsten die behoren bij de beroepstaken Onderzoeken & innoveren en Profileren & positioneren, nemen studenten deel aan een innovatiekring sociaal (IKS). In een IKS werken onderwijs, beroepspraktijk en onderzoekers (lectoraten) samen aan oplossingen voor praktijkvraagstukken. De studenten ontwikkelen in samenspraak met relevante sleutelpersonen een beroepsproduct dat toegevoegde waarde heeft voor de beroepspraktijk. Door het onderzoeken, verantwoorden en onderbouwen studenten het beroepsproduct. Ze presenteren hun bevindingen tijdens een jaarlijks congres binnen het Instituut voor Social Work waarbij vertegenwoordigers van de beroepspraktijk aanwezig zijn. Uiteindelijk ronden studenten de opleiding af met een integraal assessment over alle beroepstaken. In dit assessment verantwoorden ze startbekwaam te zijn binnen het gekozen profiel. Als er een accent is gekozen, maakt dit ook onderdeel uit van dit assessment.

Kwaliteit studentwerken

Het panel heeft praktijkassessments en beroepsproducten beoordeeld van vier studenten van de profielen Jeugd, Zorg, Zorg route GGZ-agoog en Welzijn & Samenleving. De praktijkassessments op niveau drie betreffen de eerste drie beroepstaken en de beroepsproducten de beroepstaken vier en vijf (zie ook figuur 5). Het panel vindt de producten inhoudelijk van goede kwaliteit, de onderwerpen relevant, actueel en ondersteunend voor het leerproces van de studenten. Het panel merkt op dat in de beoordeling het verantwoorden van het proces relatief veel aandacht krijgt en dat maakt de beoordeling omvangrijk. Het panel zou meer balans willen zien tussen het resultaat en het proces. Het panel gunt de opleiding minder omvangrijke beoordelingsproducten en adviseert om meer vanuit de leeruitkomsten te beoordelen, zodat er een betere balans ontstaat tussen het proces en het resultaat. Het panel is tevreden over de kwaliteit van deze studentwerken. Het panel verwacht op basis van de beoordeelde producten dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd.

Functioneren studenten na opleiding

Het panel kan nog geen uitspraken doen over het functioneren na afstuderen. Kijkend naar de zorgvuldigheid waarmee de opleiding is ontwikkeld en het afstudeerprogramma is vormgegeven, vertrouwt het panel dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd. Door de nauwe samenwerking met het werkveld verwacht het panel dat studenten goed zullen functioneren na afronding van de opleiding. Uit evaluaties bij deeltijdstudenten blijkt dat ze tevreden zijn over hun leerproces en het werkveld geeft in evaluaties aan dat zij tevreden zijn over de over de afgestudeerden van de voormalige opleidingen die nu samen zijn gegaan in de opleiding Social Work.

Eindoordeel over de opleiding

	B Social Work (deeltijd)
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De deeltijdopleiding Social Work, voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Social Work van Hogeschool Utrecht als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 1

- Het panel beveelt de opleiding aan om per leeruitkomst minder en meer specifieke indicatoren te hanteren waardoor het beoordelen eenvoudiger en specifieker plaats kan vinden

Schets van de opleiding Sociale Juridische Dienstverlening

De deeltijdopleiding Sociaal Juridische Dienstverlening (SJD) behoort binnen Hogeschool Utrecht tot het Instituut voor Recht (IvR). Naast de deeltijdopleiding SJD biedt dit instituut de deeltijdopleiding HBO-Rechten aan. Voor de deeltijdvarianten van deze bacheloropleidingen heeft IvR een flexibel deeltijdprogramma ontwikkeld dat vanaf 2017 wordt aangeboden. De deeltijdopleidingen delen in dit programma zoveel mogelijk de cursussen of onderdelen van cursussen. Deze opzet leidt tot een geïntegreerde benadering van sociaal juridische vraagstukken en geeft zowel de studenten als de docenten van beide opleidingen de gelegenheid om zich te verdiepen in elkaars standpunten die in de beroepspraktijk tegengesteld kunnen zijn.

De deeltijdopleiding SJD richt zich op werkende professionals die zich willen ontwikkelen in het verlenen van diensten op het gebied van wet- en regelgeving. De meeste studenten hebben een mbo-opleiding afgerond en zijn in de beroepspraktijk werkzaam. Jaarlijks starten 30 tot 45 studenten in deze deeltijdopleiding, waarvan een aanzienlijk deel, 20 tot 24 studenten, in het eerste jaar weer uitvallen. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de hoge studiebelasting of het niet goed kunnen combineren van de opleiding met de privé of werksituatie.

De deeltijdopleiding neemt deel aan het Experiment Leeruitkomsten om het aanbodgerichte onderwijs om te vormen naar vraaggestuurd onderwijs. Daarbij zoekt de opleiding een zo goed mogelijke aansluiting op de mogelijkheden en behoeften van de deeltijdstudent. Andere redenen voor deelname aan het experiment zijn de leerwegaafhankelijke toetsing en beoordeling. De opleiding verwacht dat deze vormen van toetsing de flexibiliteit van het onderwijs gaan vergroten.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B Sociaal Juridische Dienstverlening
Oriëntatie en niveau	hbo; Bachelor
Graad	Bachelor of Laws (LLB)
Aantal studiepunten	240
Locatie	Utrecht
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratie nummer in CROHO	34641

Beoordeling NVAO-standaarden Sociaal Juridische Dienstverlening

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegonafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De beoogde leerresultaten sluiten aan op de landelijk overeengekomen competentieset en voldoen aan het hbo-bachelorniveau. Het panel ondersteunt de toevoeging van de competenties Kritisch denken en handelen en Rapporteren aan de landelijke competentieset. Het panel stelt vast dat een onderwijskundig concept is ontwikkeld waarbij de transitie naar een flexibel programma is ingezet. Het panel merkt op dat het werkveld goed bij de ontwikkeling van het deeltijdonderwijs is betrokken. Het panel vindt dat het beroepsprofiel van de sociaaljuridische dienstverlener in de opleiding duidelijk tot uiting komt en moedigt de opleiding aan om in het deeltijdonderwijs de waardevolle combinatie van sociaal en methodisch werken te behouden.

Onderbouwing

Beroeps- en opleidingsprofiel

Volgens de opleiding zijn Sociaal Juridische Dienstverleners professionals die mensen met problemen op het gebied van wet- en regelgeving helpen door met hen uit te zoeken wie er in zijn recht staat of wat een passende oplossing is. De dienstverlening vindt veelal plaats in de non-profit sector maar kan ook plaatsvinden op commerciële basis. De werkzaamheden bestaan uit het verlenen van diensten en het nemen van beslissingen in situaties waarin wetten en regels van toepassing zijn. In de uitvoering wordt waar nodig verwezen naar andere organisaties en vaak heeft de Sociale Juridische Dienstverlener een preventieve rol bij veel voorkomende problemen. Het panel constateert dat de opleiding studenten wil opleiden tot reflectieve hbo-professionals met een stevige juridische en sociaalwetenschappelijke basis. Het panel vindt het daarom passend dat in het opleidingsprofiel kennis en vaardigheden op een integrale manier worden aangeboden.

Beoogde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de opleiding de landelijk vastgestelde competenties hanteert die in 2015 zijn ontwikkeld door het Landelijk Overleg Opleidingen SJD. De landelijke vastgestelde competenties zijn gerelateerd aan de Dublin descriptoren en voldoen daarmee aan de nationaal en internationaal gestelde normen voor het hbo-bachelorniveau. Het panel vindt het passend dat

de opleiding aan de landelijke competenties twee competenties toevoegt. De competenties Kritisch denken en handelen, en Rapporteren zijn passend bij de doelstelling om reflectieve professionals op te leiden. Het competentieprofiel van de opleiding bestaat uit de volgende tien competenties:

1. Analyseren,
2. Beoordelen en beslissen,
3. Adviseren,
4. Belangen behartigen,
5. Begeleiden,
6. Conflicten hanteren,
7. Integraal samenwerken,
8. Signaleren en innoveren,
9. Kritisch denken en handelen,
10. Rapporteren.

De opleiding heeft de SJD-competenties geïntegreerd met de hbo-kwalificaties. In de beschrijving van deze competentieset wordt elke competentie toegelicht en zijn mogelijke beroepsproducten, een beroepssituatie en indicatoren beschreven. Volgens het panel vormt deze beschrijving een goede basis voor het onderwijsprogramma. Voor de competenties hanteert de deeltijdopleiding twee competentieniveaus. In de propedeuse tonen studenten het basisniveau aan en in het vervolg van de deeltijdopleiding tonen ze het startbekwaamheidsniveau aan. De deeltijdopleiding heeft voor deze twee niveaus gekozen zodat na de propedeuse de cursussen in een willekeurige volgorde kunnen worden gevolgd.

Leeruitkomsten

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten. De opleiding heeft per cursus van 15 tot 30 EC leeruitkomsten geformuleerd. Ze beschrijven wat studenten aan het einde van een module binnen een bepaalde context moeten kunnen en weten waarbij rekening wordt gehouden met een bepaalde complexiteit en zelfstandigheid. De leeruitkomsten zijn door minimaal twee docenten geformuleerd, zijn aan collega's voorgelegd en aan een onderwijskundige. Per competentie op basis- en startbekwaamheidsniveau zijn één of meerdere leeruitkomsten geformuleerd. Het panel moedigt het voornemen van de opleiding aan om de leeruitkomsten meer te abstraheren en te uniformeren, zodat studenten ze aan de hand van leerwegaafhankelijke bewijzen kunnen aantonen. Het panel adviseert de opleiding om studenten en werkveld hierbij te betrekken, zodat de leeruitkomsten voor het werkveld herkenbaar en voor de studenten specifiek, meetbaar en transparant zijn.

Afstemming met het beroepenveld

Het panel merkt op dat het beroepenveld en het Kenniscentrum Sociale Innovatie (KSI) goed betrokken zijn bij het ontwikkelen van de deeltijdopleiding. De opleiding heeft na goed overleg met het beroepenveld gekozen voor een onderwijsconcept waarin kennis en vaardigheden worden geïntegreerd. Uit de consultatie van het beroepenveld bleek dat thema's als digitalisering, netwerken, legal design thinking, professionele houdingsaspecten, reflectie en persoonlijk leiderschap relevant zijn voor de opleiding. Deze thema's komen herkenbaar terug in de onderwijsleeromgeving van de opleiding.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt de opzet van het programma met thematische cursussen passend voor de opleiding. Het programma van de deeltijdopleiding heeft een stevige inhoudelijke basis. Het panel vindt het sterk dat kennis en vaardigheden in het onderwijs voortdurend worden geïntegreerd. Het ontwikkelen van sociale vaardigheden in de beroepspraktijk verdient wat het panel betreft meer aandacht. Het panel nodigt de opleiding uit om de leeromgeving in de praktijk meer te betrekken bij het ontwikkelen van deze vaardigheden en bij het geven van feedback op deze vaardigheden.

De docenten zijn inhoudelijk sterk, de relevante expertises zijn in het docententeam aanwezig. Met name de meta-juridische onderwerpen komen goed in de opleiding aan bod evenals inhoudelijke thema's zoals onderzoekend vermogen, digitaliseren in de beroepspraktijk, netwerken en design thinking. Het panel merkt op dat de in de opleiding verschillend met leeruitkomsten wordt gewerkt en nodigt de opleiding uit om een heldere positie in te nemen ten aanzien van het onderwijs aan de hand van leeruitkomsten. Het panel adviseert de opleiding om de docenten meer te ondersteunen in het coachen van studenten, zodat er meer persoonlijke leerroutes aan de hand van leeruitkomsten gaan ontstaan.

Onderbouwing

Opzet en inhoud programma

Kenmerkend voor de deeltijdopleiding zijn de thematische integrale cursussen van 15 of 30 EC. Het panel vindt deze opzet sterk en passend bij het integrale karakter van de opleiding. De studenten leren door zelf ervaringen op te doen in de praktijk en door de geconstrueerde onderwijsomgeving, waarin de praktijk via cases en gastsprekers aan de orde komt. Figuur 6 toont een overzicht van de cursussen van de deeltijdopleiding met de bijbehorende competenties die op twee niveaus (basis en bekwaam) in het programma aan bod komen. Door deze opzet kunnen studenten de cursussen in de hoofdfase in elke willekeurige volgorde volgen. Dit gebeurt echter nog weinig in de praktijk. De cursus Afstuderen is de laatste cursus van de opleiding. Er zijn twee instroommomenten; in september en februari. Studenten die in februari starten beginnen met de cursus Arbeid en inkomen (basis). De opleiding adviseert aankomende studenten alleen in februari te starten als ze al op enigerlei wijze bekend zijn met het domein van de opleiding. Het panel ondersteunt het voornemen van de opleiding om de oriëntatie op het beroep op termijn ook in periode C aan te bieden.

	SJD	periode A	periode B	periode C	periode D
propedeuse		Oriëntatie op het beroep <i>Kritisch Denken</i> <i>Integraal Samenwerken</i>	Wonen en consumeren (basis) <i>Begeleiden</i> <i>Belangen behartigen</i>	Arbeid en inkomen (basis) <i>Beoordelen en beslissen</i> <i>Adviseren</i> <i>Conflict hanteren</i>	Digitalisering en recht <i>Rapporten</i> <i>Analyseren</i>
	hoofdfase	Gemeente en recht <i>Analyseren*</i> <i>Beoordelen en beslissen*</i>		Wonen en consumeren (verdieping) <i>Begeleiden</i> <i>Belangen behartigen*</i>	Arbeid en inkomen (verdieping) <i>Beoordelen en beslissen</i> <i>Adviseren</i> <i>Conflict hanteren*</i>
Schulden <i>Integraal Samenwerken*</i>					
Persoon en recht <i>Rapporten</i> <i>Adviseren*</i>		Legal empowerment lab <i>Signaleren en innoveren*</i>	Strafrechtketen <i>Begeleiden*</i>	De praktijk <i>Competentie naar keuze*</i>	
Keuze/Minor		Keuze/Minor	Afstuderen <i>Analyseren*</i> <i>Kritisch denken en handelen*</i> <i>Signaleren en innoveren*</i>		<i>Adviseren*</i> <i>Rapporten*</i>
	*= eindniveau				

Figuur 6: Curriculumschema SJD (Leeruitkomsten 2020/2021, SJD HU, 2020)

Het panel maakt uit de beschrijving van de cursussen op dat de inhoud van de opleiding goed is beschreven en dat de competenties en leeruitkomsten per cursus duidelijk zijn aangegeven. Het panel vindt het programma inhoudelijk sterk en van een goed niveau. De leeromgeving is samenhangend en stevig. Het panel is onder de indruk voor de aandacht die aan meta juridische

onderwerpen wordt besteed, zoals filosofie en ethiek. De deeltijdopleiding hanteert geen werk-eis, dit is volgens de ontwerp-kaders van de hogeschool. De opleiding adviseert studenten wel om zo snel mogelijk na de start van de opleiding een passende werkkring te vinden. In de propedeuse is de werk-eis nog niet van groot belang, in de hoofdfase is ze dat wel voor de inhoudelijke ontwikkeling van de studenten.

Intake en matching

Het panel vindt dat de intake- en matchingsprocedure zorgvuldig is opgezet en goed wordt uitgevoerd. Met elke student vindt er een digitale intake plaats en met potentiële studenten vindt er bij voorkeur een fysiek intakegesprek plaats. Tijdens het intakegesprek gaat de opleiding de motivatie van de student na en bespreekt de opleiding de soms lastige combinatie van werk, privé en studeren. Als een student zich aanmeldt sluit de opleiding een onderwijsovereenkomst af. De onderwijsovereenkomst heeft de vorm van een jaarplan, waarin onder andere staat welke modules de student gaat volgen, of de student modules zelfstandig wil volgen of gebruik gaat maken van de klassikale lessen en aan welk professioneel houdingsaspect de student wil werken. De onderwijsovereenkomst wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld in gesprek tussen de student en de studieloopbaanbegeleider.

De studenten kunnen ervoor kiezen om een individueel traject te volgen. Zij kunnen in de hoofdfase de cursussen in een zelfgekozen volgorde doorlopen. Studenten kunnen ook besluiten om geen lessen te volgen en alleen de toetsen te maken. Het overgrote deel van de studenten volgt de leerroute die in figuur 6 is aangegeven. Studenten hebben nog geen gebruik gemaakt van het inbrengen van praktijkervaring om een leeruitkomst aan te tonen. Wel volgen verschillende studenten de modules in een zelfgekozen volgorde. Ook gebruiken studenten eigen beroepsproducten voor het vullen van een portfolio bij een cursus. Het panel vindt dat de opleiding het volgen van individuele leerroutes meer kan stimuleren. Het panel merkt op dat docenten op de hoogte zijn van de leeruitkomsten, maar dat het gebruik ervan in het onderwijs aandacht verdient. Het panel beveelt de opleiding aan om de leeruitkomsten sterker in te zetten bij het ontwikkelen van persoonlijke leerroutes.

Blended learning

Het panel ziet dat blended learning wordt ingezet om een zo rijk mogelijke leeromgeving te creëren. De opleiding kent een mix van onderwijsvormen: klassikaal, digitaal en ervaren leren in de eigen praktijk. Het onderwijs vond tijdens de coronamaatregelen grotendeels online plaats en dat heeft niet tot grote problemen geleid bij de deeltijdstudenten. De opleiding kent geen hoorcolleges, wel zijn er 'inspiratiecolleges' over een relevant thema. Er is één lesdag per week, waarop studenten (online) bijeenkomen, workshops volgen en in werkgroepen of leerteam bijeenkomen.

Het online-onderwijs wordt gefaciliteerd via de digitale leeromgeving Canvas. De opleiding maakt gebruik van kennisclips en webinars, die aangeboden worden via Canvas. Het ervaren leren vindt vooral plaats door het maken van beroepsproducten op de werkplek. Het panel is van mening dat de praktijk meer betrokken kan worden bij het ontwikkelen de beroepsvaardigheden en houdingsaspecten zoals overleggen, mediation, conflicthantering. Het panel beveelt aan om deze vaardigheden en houdingsaspecten niet alleen in de praktijk te oefenen maar ook in de opleiding te laten beoordelen door deskundigen meer te betrekken bij deze vaardigheden en houdingsaspecten.

Leerteams

Net als de andere deeltijdopleidingen maakt de deeltijdopleiding SJD gebruik van leerteams. De leerteams worden samengesteld uit acht tot tien deeltijdstudenten die van en met elkaar leren. De studieloopbaanbegeleider is tevens leerteambegeleider. Tijdens teambijeenkomsten worden leerroutes besproken en worden de beroepsproducten uit de cursus in het team besproken en ontwikkeld. De opleiding heeft gemerkt dat in de leerteams praktijkervaringen worden gedeeld en besproken en dat ze zo van waarde kunnen zijn voor de deeltijdstudenten. De deelname is overigens niet verplicht en hangt in de praktijk sterk af van de inzet van de deeltijdstudenten.

Docenten

De deeltijdopleiding wordt verzorgd door het team Juridische Deeltijdopleidingen. Dit team bestaat uit zestien docenten en een opleidingsmanager. Het team kent een totale formatie van 11,5 fte en verzorgt naast de deeltijdopleiding SJD, ook de deeltijdopleiding HBO-Rechten, met ook een specifieke afstudeerrichting Kandidaats Gerechtsdeurwaarder. Het panel vindt de kwaliteit van de docenten goed. De verschillende sociaaljuridische expertises zijn in het team aanwezig. Alle docenten beschikken over een Mastergraad, één docent over een PhD-graad. Aanvullend worden professionals uit de beroepspraktijk ingezet, zoals bij de cursus Oriëntatie op het beroep; studenten maken dan kennis met professionals uit het SJD-werkveld. Later in de opleiding lopen studenten mee met professionals uit de praktijk of wordt bijvoorbeeld een rechter uit de praktijk ingezet in het onderwijs zoals bij de cursus Gemeente en recht.

Het panel merkt op dat de coachende rol van de docent door studenten zeer wordt gewaardeerd. De studenten voelen zich goed begeleid bij het werken aan beroepsproducten en portfolio's. De opleiding besteedt ook aandacht aan de coachende rol van de docent. De onderwijskundige en toetsdeskundige professionalisering is gaande. Conform de hogeschool brede afspraken zullen uiterlijk in 2022 alle docenten de basiskwalificatie didactische bekwaamheid en de basiskwalificatie examinering behalen.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegaafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het toetsprogramma is volgens het panel duidelijk uitgewerkt en kent een goede opbouw. De toetsvormen sluiten aan bij de cursusonderdelen en de te toetsen competenties. In het toetsprogramma zijn de relaties tussen competenties, BoKS en leeruitkomsten aangegeven. De studenten zijn tevreden over de toetsing en geven aan dat ze tijdig en correct worden geïnformeerd over de toetsing en de beoordelingen.

De examencommissie is volgens het panel deskundig en stelt zich proactief op bij de borging van de toetskwaliteit. De toetscommissie controleert steekproefsgewijs de toetsing namens de examencommissie en de bevindingen worden regelmatig met de opleiding gedeeld. Het panel is ervan overtuigd dat de kwaliteit van toetsing en beoordeling goed geborgd zijn.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Het panel vindt het toetsprogramma helder. De opleiding hanteert verschillende toetsvormen, zoals meerkeuzetoetsen, openvragentoetsen, openboektoetsen, portfolio's, assessments, presentaties en criteriumgerichte interviews (CGI's). In alle toetsen wordt minimaal het toepassingsniveau (uit de taxonomie van Bloom) getoetst. De opleiding biedt bij bepaalde cursussen ook formatieve toetsen aan. Het panel vindt dit positief en moedigt de opleiding aan om formatieve toetsing zoveel mogelijk in te zetten. De opleiding heeft de beroepspraktijk betrokken bij de totstandkoming van het toetsprogramma en de beroepspraktijk is ook bij enkele toetsen actief betrokken als adviseur of als feedbackgever. Een voorbeeld hiervan is het Legal Empowerment Lab, waar de studenten moeten reflecteren op de feedback die het werkveld heeft gegeven op het ingebrachte beroepsproduct. De reflectie maakt onderdeel uit van de toetsing.

De opleiding streeft naar een overzichtelijk toetsprogramma en hanteert het uitgangspunt van maximaal twee toetsen per cursus van 15 EC. Een derde toets is eventueel mogelijk. Bij elke cursus is er sprake van één integrale toets. Alle toetsen worden vier keer per jaar aangeboden om flexibele leerroutes mogelijk te maken. De studenten geven aan dat zij vooraf goed en tijdig worden geïnformeerd over de toetsing en de wijze van beoordeling. De opleiding streeft er bij de toetsing naar om zoveel mogelijk te toetsen aan de hand van portfolio's, zodat studenten de

gelegenheid krijgen beroepsproducten uit eigen praktijk in te brengen. Het panel ondersteunt dit streven en verwacht dat portfoliotoetsing het inbrengen van beroepsproducten meer mogelijk wordt gemaakt.

Het panel heeft van de cursus Arbeid en inkomen (verdieping) het openboek tentamen, het beroepsproduct en het portfolio conflicthantering van vier studenten beoordeeld. Van elke toets is een duidelijke opdrachtbeschrijving beschikbaar. Voor het beroepsproduct en het portfolio is een duidelijke rubric gemaakt. De bestudeerde toetsen zijn van een goede kwaliteit en de beoordelingen zijn duidelijk en voorzien van navolgbare toelichting. Het panel merkt op bij de beoordeling van het portfolio over de conflicthantering dat bij deze de toets de sociaal-agogische elementen meer meegewogen zouden moeten worden.

Leerwegonafhankelijke toetsen en beoordelen (gericht op het experiment)

Het panel stelt vast dat de meeste studenten het toetsprogramma op een vrij traditionele wijze doorlopen en dat ze opgaan voor de toetsonderdelen die bij een cursus horen. Een beperkt aantal studenten versnelt doordat (deel)vrijstellingen worden verleend op basis van elders behaalde cursussen bij geaccrediteerde opleidingen op hbo-niveau. De validering van eerdere leer- en werkervaringen vindt in beperkte mate plaats. Het panel ondersteunt het voornemen van de opleiding om de leeruitkomsten meer algemeen te beschrijven zodat studenten beroepsproducten eenvoudiger kunnen inzetten bij een portfoliotoetsing. Studenten kunnen bij de cursus De Praktijk praktijkervaringen inbrengen.

Validering van eerdere leerervaringen

Het valideren van eerdere leerervaringen verloopt altijd via de examencommissie. Als tijdens het opstellen van een onderwijsovereenkomst blijkt dat er mogelijk sprake is van vrijstellingen dan kunnen studenten hiervoor een verzoek indienen bij de examencommissie. Het valideren van eerdere leerervaringen kan ook in de vorm van leerwegonafhankelijk bewijs. Van deze mogelijkheid wordt nog geen gebruik gemaakt. Het panel adviseert daarom aan de opleiding en de docenten om studenten beter te informeren over deze mogelijkheden van valideren.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Het panel vindt dat de kwaliteit van de toetsing goed is geborgd. Bij iedere cursus met bijbehorende toetsen zijn minimaal twee docenten betrokken vanwege de integrale benadering van de cursus. Voor het beoordelen van portfoliotoetsen wordt het programma GradeWork gebruikt. De docenten gebruiken eenduidige rubrics en beoordelingsformulieren. De coördinator van het afstuderen stemt af met de afstudeercoördinator van de voltijdopleiding om te borgen dat er geen verschillen ontstaan tussen opleidingsvarianten.

Het panel stelt vast dat de examencommissie van het Instituut voor Recht haar borgende taak goed uitvoert. De examencommissie stelt zich op als een onafhankelijke en positief kritische partner van de opleiding. Er is een maandelijks overleg met de manager van de opleiding en er is doorlopend overleg op basis van de kwartaalrapportages over de toetsing. Een toetscommissie onderzoekt steekproefsgewijs de kwaliteit van toetsing namens de examencommissie. Naar aanleiding van deze onderzoeken doet de toetscommissie aanbevelingen en koppelt deze terug naar de opleiding. Het panel vindt dat de examencommissie in control is en haar borgende taak goed uitvoert en hierover goed overlegt met de opleiding.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het eindniveau wordt op meerdere momenten in de hoofdfase aangetoond en bij de cursus Afstuderen. Het panel is het eens met deze opzet waarbij op meerdere momenten (delen van) competenties worden aangetoond. Ten tijde van het visitatiebezoek zijn er nog geen studenten van de deeltijdopleiding afgestudeerd. Het panel heeft daarom studentwerken van de cursus Arbeid en inkomen (verdieping) beoordeeld. De kwaliteit van de beoordeelde studentwerken is goed tot zeer goed. Op basis van deze bevindingen verwacht het panel dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd.

Onderbouwing

Aantonen van het eindniveau

In de deeltijdopleiding maken studenten telkens beroepsproducten die zijn gerelateerd aan de competenties, kennisgebieden, vaardigheden en houdingsaspecten. In de gehele hoofdfase tonen ze in de cursussen een of meerdere competenties op eindniveau aan. In de cursus Afstuderen vindt de afronding van de opleiding plaats. In deze cursus tonen studenten vijf competenties aan die het meest relevant zijn bij het afstuderen. Het panel is het eens met deze opzet waarbij het eindniveau op meerdere momenten wordt aangetoond. Het panel benadrukt wel dat deze opzet van de opleiding zorgvuldig beoordelen en administreren vereist gedurende een groot deel van de hoofdfase.

In de afrondende cursus Afstuderen tonen studenten de startbekwaamheid aan met beroepsproducten en met het onderzoek dat is verricht om tot deze producten te komen. Door de beroepsproducten te verantwoorden in een portfolio tonen studenten aan dat ze startbekwaam zijn en dat ze kunnen reflecteren op hun handelen. Daarnaast reflecteren studenten op de ontwikkeling van hun professionele houdingsaspecten. Het panel vindt deze opzet passend voor de nadruk die de opleiding legt op de competenties Kritisch denken en handelen en Rapporteren. De portfolio's worden beoordeeld door twee examinatoren. Bij het assessment is een opdrachtgever uit het werkveld aanwezig. Het panel ondersteunt het recente besluit van de opleiding om het Afstuderen ook in periode A aan te gaan bieden, zodat studenten deze cursus eventueel kunnen omwisselen met de vrije keuze / minor of een heel jaar kunnen gebruiken voor het Afstuderen.

Kwaliteit studentwerken

Het panel heeft van de cursus Arbeid en inkomen (verdieping) de toetsen van vier studenten bestudeerd. De competentie Conflict hanteren wordt in deze cursus getoetst. De cursus heeft drie toetsen: een openboekexamen, een portfolio examen en een beroepsproduct. De kwaliteit van de

bestudeerde toetsen is goed en geeft het panel het vertrouwen in de kwaliteit van de eindwerken in de toekomst. Het panel is vooral positief over de formulering van antwoorden, de wijze van formuleren van rechtsvragen, de heldere analyse van de rechtsvragen en de kwaliteit van de adviesbrieven. Het panel waardeert één van de bemiddelingsgesprekken en de reflectie daarop als zeer goed. Het panel merkt wel op dat het goed zijn om bij de opdrachten en beoordelingen meer sociaal-agogische elementen zou in te bouwen.

Functioneren studenten in praktijk

Aangezien het vernieuwde deeltijdprogramma nog geen vier jaar geleden is begonnen en er nog geen studenten zijn afgestudeerd heeft de opleiding nog geen beeld van het functioneren van afgestudeerden in de praktijk. De opleiding constateert wel dat het werken met beroepsproducten uit de praktijk van meerwaarde is voor de studenten. De studenten kunnen in samenspraak met begeleiders op de eigen werkplek beroepsproducten maken die zowel aan de werkplek als de opleiding bijdragen. Deze eerste ervaringen geven het panel de indruk dat de deeltijdopleiding goed aansluit bij de praktijk en dat op termijn afgestudeerden goed zullen functioneren in de praktijk.

Eindoordeel over de opleiding

	B Sociaal Juridische Dienstverlening (deeltijd)
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De deeltijdopleiding Sociale Juridische Dienstverlening, voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de deeltijdvariant van de bestaande hbo-bacheloropleiding Sociale Juridische Dienstverlening van Hogeschool Utrecht als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 2

- Zet de leeruitkomsten meer in bij het coachen van studenten en bij het overeenkomen van persoonlijke leerroutes met studenten.
- Betrek de praktijkleeromgeving van de studenten meer bij het ontwikkelen en beoordelen van beroepsvaardigheden en houdingsaspecten.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Donderdag 8 april 2021

Tijd	Onderwerp
8.30 – 8.45	Welkom bij de HU: <ul style="list-style-type: none"> • opleidingsmanager Social Work (deeltijd), • opleidingsmanager Ecologische Pedagogiek (deeltijd), • opleidingsmanager Juridische Deeltijdopleidingen (SJD, HBO-Rechten en opleiding tot kandidaat gerechtsdeurwaarder).
8.45 – 9.15	Presentatie per opleiding over het ontwikkelproces: <ul style="list-style-type: none"> • projectleider onderwijsontwikkeling Instituut voor Ecologische Pedagogiek, • projectleider onderwijsontwikkeling Sociale Juridische Dienstverlening, • projectleider onderwijsontwikkeling Social Work.
9.35 - 10.05	Strategische aspecten experiment/Studeren in coronatijd: <ul style="list-style-type: none"> • directeur Instituut voor Ecologische Pedagogiek, • directeur Instituut voor Recht, ad interim, • directeur Kenniscentrum Sociale Innovatie, • opleidingsmanager Social Work (deeltijd), • opleidingsmanager Ecologische Pedagogiek (deeltijd), • opleidingsmanager Juridische Deeltijdopleidingen (SJD, HBO-Rechten en opleiding tot kandidaat gerechtsdeurwaarder),
10.30 – 11.15	Opbrengsten van experiment, relatie studenten met beroepspraktijk: <ul style="list-style-type: none"> • student Sociaal Juridische Dienstverlening (deeltijd) en werkveld-collega (SaldoPlus, inkomensbeheer en bewind voering), • student Ecologische Pedagogiek, • student Social Work en werkveld-collega (Versa Welzijn).
12.30 -12.55	Welkom bij Ecologische Pedagogiek: <ul style="list-style-type: none"> • Directeur Instituut voor Ecologische Pedagogiek, • Opleidingsmanager Ecologische Pedagogiek (deeltijd).
12.55 -13.40	Studenten Ecologische Pedagogiek: <ul style="list-style-type: none"> • eerstejaars student, • twee tweedejaars studenten, • twee derdejaars studenten.
14.00 - 14.30	Docenten/coaches: <ul style="list-style-type: none"> • vijf docenten/ coaches.
14.50 - 15.20	Borging; Examencommissie en Toets Expert Groep: <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter examencommissie, • vicevoorzitter examencommissie, • extern lid examen commissie, • voorzitter Toets Expert Groep.
15.40 - 16.05	Resterende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> • Directeur Instituut voor Ecologische Pedagogiek, • Opleidingsmanager Ecologische Pedagogiek (deeltijd).
16.05 – 16.45	Beoordelingsoverleg panel
16.45 – 17.00	Terugkoppeling

Vrijdag 9 april 2021

Tijd	Onderwerp
08.50 – 08.55	Welkom bij Social Work : <ul style="list-style-type: none"> • coördinator jaar 1 en 2 Social Work (deeltijd), • opleidingsmanager Social Work (deeltijd).
8.55 – 9.40	<ul style="list-style-type: none"> • Studenten: • twee tweedejaars studenten, • derdejaars student.
10.00 – 10.30	Docenten: <ul style="list-style-type: none"> • vijf docenten.
10.50 – 11.20	Borging: <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter examencommissie, • vicevoorzitter examencommissie, • voorzitter Toets Expert Groep, • secretaris curriculumcommissie Social Work.
11.40 – 12.45	Beoordelingsoverleg panel
12.45 – 13.00	Terugkoppeling
13.50 – 13.55	Welkom bij Sociaal Juridische Dienstverlening <ul style="list-style-type: none"> • directeur Instituut voor Recht, ad interim, • opleidingsmanager juridische deeltijdopleidingen (SJD, HBO-Rechten en opleiding tot kandidaat gerechtsdeurwaarder), • docent SJD (deeltijd).
13.55 - 14.40	Studenten: <ul style="list-style-type: none"> • twee tweedejaars studenten, • twee derdejaars studenten, • vierdejaars student.
15.00 – 15.30	Docenten <ul style="list-style-type: none"> • docent Sociaal Recht, Rechtsfilosofie, • docent Vaardigheden en coördinator Juridisch Innovatielab, • coach, coördinator Leerteambegeleiding • docent Vaardigheden, tot voorjaar 2020 coördinator kwaliteit • taaldocent, promovenda
15.50 – 16.20	Borging: Examencommissie, curriculumcommissie, coördinator afstuderen en coördinator kwaliteit <ul style="list-style-type: none"> • voorzitter examencommissie • lid examencommissie • lid examencommissie • lid curriculumcommissie • coördinator afstuderen • coördinator kwaliteit
16.40 – 17.05	Resterende zaken / spreekuur: <ul style="list-style-type: none"> • één student voor het spreekuur.
17.05– 17.45	Beoordelingsoverleg panel
17.45 – 18.00	Terugkoppeling

2. Bestudeerde documenten

Alle opleidingen:

OER HU 2020-2021,
Kader pilot Flexibilisering: het flexibele onderwijsconcept van de HU (2016).

Flexibele deeltijdopleiding Pedagogiek:

Landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo-bacheloropleiding Pedagogiek,
Verslag beroepenveldcommissie Pedagogiek (2x),
De Rijkheid van Instituut Ecologische Pedagogiek (2016),
Cursusbeschrijvingen Pedagogiek deeltijd 2020 – 2021,
Studiegids Bachelor Pedagogiek Flexibele deeltijd 2020 – 2021,
Toetsbeleid Instituut Ecologische Pedagogiek (2019),
Toetsprogramma Bachelor Pedagogiek in deeltijd, 2020 – 2021,
Beleid aanwijzing Examinatoren IEP 2020 – 2021,
Jaarverslag Examencommissie Instituut Ecologische Pedagogiek studiejaar 2019 – 2020,
Richtlijn Onregelmatigheden IEP (2020),
Toezichtkader examencommissie Pedagogiek oktober 2019,
Zelfevaluatie deeltijdopleiding Pedagogiek, HU (2021).

beoordeelde studentwerken Pedagogiek	EC	aantal
Faciliteren van opvoedingscontexten	15	1x
Faciliteren van pedagogische relaties	15	1x
De pedagoog als emancipatorische professional	15	2x

Flexibele deeltijdopleiding Social Work

Uitwerking van het landelijk opleidingsdocument bij Social Work HU (2018),
Landelijk Opleidingsdocument Social Work (2017),
Kracht putten uit kwetsbaarheid en complexiteit (2015),
Onderwijsinnovatie ISW: Zicht op de Praktijk. Ontwikkelingen in het domein SW en
aanbevelingen voor een herontwerp van de opleidingen SPH, MWD en CMV (2015),
Onderwijsinnovatie ISW: Zicht op het Profiel. Bouwstenen (2015),
Overzicht docententeam Social Work,
Meerjarenplan ISW 2021-2025 (Interne publicatie) HU,
Ontwerp jaar 3 en 4 opleiding Social Work, Voltijd en deeltijd (2018),
Ontwerpcriteria onderwijsinnovatie Social Work Voltijd en deeltijd (2018),
Social Work Onderwijsovereenkomst pilot flexibilisering,
Procedure pakketvergelijking versie 1.1.,
Beperkte opleidingsbeoordeling bachelor Social Work (Voltijd) (2019),
Studentenhoofdstuk,
Addendum Studiegids Bacheloropleidingen 2020-2021, HU,
Bijlage cursusomschrijvingen Social Work Deeltijd 2020-2021, HU,

Studiegids Bacheloropleiding Social Work Deeltijd 2020-2021, HU,
 HU Toetskader (2017)
 Toetsbeleid Instituut voor Social Work (2018),
 Toetsprogramma Social Work Hogeschool Utrecht voltijd en deeltijd.(2018)
 Leerweg Onafhankelijke Beoordeling (LOB) bij SW deeltijd 2020-2021,
 Algemene toelichting vormgeving vierogenbeleid op afstudeerniveau (2019),
 Jaarverslag examencommissie Social Work, HU 2019-2020,
 Boekenlijst Social Work 2020-2021,
 Zelfevaluatie deeltijdopleiding Social Work, HU, 2021

beoordeelde studentwerken Social Work	EC	aantal
Bevorderen van sociaal functioneren van mensen integraal (niveau 3)	15	4x
Regisseren & organiseren en ondernemend hanteren van vraagstukken (niveau 3)	15	4x

Sociaal Juridische Dienstverlening:

Landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel SJD (2016),
 Competentieset SJD, HU (2019),
 Onderwijsplan Instituut voor Recht (2018-2023),
 Onderwijsbeleidsdocument Flexibele deeltijdopleidingen Instituut voor Recht (2019),
 Leeruitkomsten 2020-2021 SJD, HU,
 Docentenoverzicht SJD DT(2021),
 NQA rapportage SJD (2019),
 Protocol dringend studieadvies 2018-2019,
 Visie leerteamleren Juridische deeltijdopleidingen (2019),
 Operationalisering Onderzoekend Vermogen SJD-DT (2020),
 Reflectief vermogen op 3 niveaus (2019),
 Notitie over houdingsaspecten binnen de juridische deeltijdopleidingen (2020),
 Leeruitkomsten module Afstuderen (2019),
 Studiegids Bachelor SJD flex DT 2020-2021,
 Erratum studiegids Bachelor SJD DT 2020-2021,
 Errata Studiegids Bachelor Juridische deeltijdopleidingen 2020-2021,
 Cursusbeschrijvingen studiegids Bachelor Juridische flex DT 2020-2021,
 Toetsprogramma SJD DT 2020-2021,
 Toetskader HU (2016),
 Beoordelingsformulier onderdeel Regt van de Praktijk (juli 2020),
 Jaarverslag examencommissie Instituut voor Recht 2019 – 2020,
 Literatuurlijst opleiding SJD,
 Professionele houding SJD.
 Zelfevaluatie deeltijdopleiding SJD, HU, 2021.

beoordeelde studentwerken Sociaal Juridische Dienstverlening	EC	aantal
Arbeid en inkomen (verdieping) <ul style="list-style-type: none"> o Open boek tentamen o Beroepsproduct o Portfolio conflicthantering 	15	4x